

Паважаныя суайчыннікі!

Мірная праца — вечная каштоўнасць, якая гарантуе стабільнасць і згоду ў грамадстве. Для беларускага народа, які перажыў вялікія выпрабаванні, гэта асабліва здабытак.

У нашай краіне людзі умеюць і любяць працаваць. Развіваецца і ўмацоўваецца эканоміка, павышаецца ўзровень жыцця грамадзян, ствараюцца спрыяльныя умовы для праццявання кожнага развіцця Беларусі.

Першаймай быў і застаецца сімвалам абнаўлення, светлых надзей, узаемнай паўтрымкі і згуртаванасці, самай глыбокай павагі да стваральнай працы.

У гэты дзень мы па шматгадовай традыцыі славім ветэранаў, працоўныя подзвігі якіх заклаў асновы нашага сённяшняга жыцця, ушаноўваем усіх, хто будзе яго цудоўнаю будучыню.

Са Святам працы, дарэгі сябры!

Няхай шчодрая цеплыня вясновых дзён падарыць вам бадзёры, радасны настрой і прыдаць сілу для новых здзяйсненняў. Здароўя, шчасця, аптымізму і поспеху ва ўсіх пачыненнях на карысць любімай Радзімы.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У сваім штогадовым Пасланні беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка даў ацэнку работы ўсіх уладных структур, развіцця грамадства ў цэлым, а таксама наметыў асноўныя накірункі далейшай напружанай працы. Беларусы ўжо даказалі ўсяму свету сваё права на суверэнiтэт, права «людзямі застацца».

НАПЕРАДЗЕ Ў БЕЛАРУСІ — ТОЛЬКІ РАЗВІЦЦЕ

толькі напалову, а ў грашовым выражэнні гэта і звысім 20 працэнтаў. Нам трэба аднавіць страчаныя пазіцыі, — паставіў задачу Аляксандр Лукашэнка.

З гэтага года праводзіцца ўсеагульная дыспансэрызацыя насельніцтва. «Гэта цяжка, але неабходны крок на шляху захавання здароўя чалавека», — лічыць Прэзідэнт. Галоўная мэта — дабіцца значнага павышэння працягласці жыцця людзей.

Прэзідэнт папярэдзіў Урад, Міністэрства аховы здароўя аб тым, што пад усеагульную дыспансэрызацыю ні ў якім разе не павінны выдаткоўвацца дадатковыя мільярды рублёў. «Няхай урачы ўспрымаюць гэта як грамадскае даручэнне. Гэта іх задача: ведаць стан здароўя людзей на сваіх участках», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы выказаў занепакоенасць станам здароўя школьнікаў і навучнікаў. Нармальнае здароўе сёння мае толькі кожны дзесяты школьнік, а ў 30 працэнтаў дзяцей — хронічныя захворванні. Ураду Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў выпрацаваць комплекс канкрэтных мераў, накіраваных на кардынальнае палепшэнне здароўя моладзі, бо гэта «гарантыя медыка-сацыяльнага дабрабыту грамадства ў будучыню».

Аднак мала разумець паняцце «здароўе» ў вузкім фізічным асяпекце. Паводле слоў беларускага лідара, у XXI стагоддзі людзі хварэюць фізічна і духоўна. Гэта набытае характар эпідэміі, і ёсць пачаць, што чалавек увогуле пачне дограждзівацца.

«Такія праблемы пакуць што не паразілі Беларусі да такой ступені, як некаторыя іншыя краіны, але гэта не прычына для самазаспакаення», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Фота БЕЛТА

негатыўным з'явам, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «...Складваецца парадаскальная сітуацыя: чалавек уласнымі рукамі губіць сваё жыццё і здароўе, рушыць сам ў калячцы лёсы сваіх дзяцей!»

Прэзідэнт запатрабаваў самым жорсткім чынам спыняць п'янства за рулём і на працоўных месцах. Бо яны становяцца прычынай дарожна-транспартных здарэнняў, пажаўраў, злачыністваў.

Аляксандра Лукашэнка непакоіць праблема наркаманаў ў Беларусі. Раней пра гэта гаварылі як пра чужую з'яву. Сёння з'ява ўскладзеных спадзяванняў! — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«МЕСЦЕ ЗДОРОВОУ, ПАЎНАЦЭННУЮ СЯІМ» І НЕКАЛЬКІХ ДЗЕЦЬМІ ПАВІННА БЫЦЬ ПРЭСТЫЖНА І ВЫГАДНА»

Колькасць насельніцтва Беларусі ў перспектыве павінна ўзрастаць як мінімум у тры разы. Паводле слоў Прэзідэнта, для дзяржавы гэта пытанне жыцця і будучыні.

«Беларусам заўсёды былі ўласцівыя гаспадарлівыя, любоў да сваёй сям'і, дзяцей. Гэтыя нацыянальныя рысы дапамаглі нам стаць краінай, якая забяспечвае ўсё чарговае стагоддзе ўласцівага чалавека ў ўсім яго размаху. Не абавязкова ўсіх агула ставіць на лямкі ці канькі, з паліц маганіў у браць усё спіртное, а на святах выступаць на сталы чай. Перагабіць бы не павінна. Гэта мы ўжо прыходзілі.

Нягледзячы на тое, што ў краіне няма рэзервовай «лаўкі» спартсменаў, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Пойдуць цяперашнія лідары, хто прыдзе ім на змену?»

Наперадзе летнія Алімпійскія гульні ў Пекіне. Усе мы з неярпеннем будзем назіраць за выступленнямі беларускіх спартсменаў. «Нельга не апраўдаць ускладзеных спадзяванняў!» — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Тым больш што спартсмены, трэнеры, спартыўныя функцыянеры не могуць паскардзіцца на тое, што дзяржава мала ўвагі надае іх праблемам.

Першыя вынікі нацыянальнай палітыкі па забяспячэнні дэмаграфічнага бясспынення стала стабільнае павелічэнне нараджальнасці, колькасць заключаных шлюбав.

Рэальнае альтэрнатыва — зрабіць карыстанне спортаўдаваннем максімальна даступным для ўсіх катэгорыяў насельніцтва. «Чалавек не павінен аздаваць палова свайго дзёнага заробку за аднаразавае наведанне басейна», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Цяпер больш як 13 працэнтаў насельніцтва Беларусі рэгулярна займае фізікультурнай. Гэта больш, чым у Расіі або ў Украіне, але ўсё яшчэ недастаткова для выканання задач па аздараўленні людзей.

«Інвясціруючы ў спартыўныя аб'екты, мы ўкладваем грошы ў здароўе дзяцей», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Першацароўную ўвагу важна надаць рабочае спартыўнае школы і секцыі. Прэзідэнт паставіў задачу вырашыць праблему іх даступнасці ў сельскай мясцовасці. Трэба адкрываць філіялы спартыўных школ па ўсёй краіне. Гэта не толькі пытанне аздараўлення, але і аснова для прафесійнага спорту.

«Паглядзіце, па вельмі многіх відах спорту ў нас практычна няма рэзервовай «лаўкі» спартсменаў, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Пойдуць цяперашнія лідары, хто прыдзе ім на змену?»

Наперадзе летнія Алімпійскія гульні ў Пекіне. Усе мы з неярпеннем будзем назіраць за выступленнямі беларускіх спартсменаў. «Нельга не апраўдаць ускладзеных спадзяванняў!» — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Тым больш што спартсмены, трэнеры, спартыўныя функцыянеры не могуць паскардзіцца на тое, што дзяржава мала ўвагі надае іх праблемам.

«Заўсёды АБАПІРАЎСЯ І АБАПІРАЮСЯ НА НАРОД!»

Падчас нядаўняй паездкі па рэгіёнах, пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС, Аляксандр Лукашэнка выказаў свае адрасныя да прэзідэнта дзённых палітычных структур. Вастрыцца пытанні, шматлікія спекуляцыі вакол грамадскага аб'яднання «Белая Русь» вымуслі кіраўніка дзяржавы звярнуцца да гэтай тэмы і ў Пасланні да беларускага народа і Нацыянальнага сходу.

«Катэгарычна не прымаю ўсякія прапрэзідэнцкія палітычныя структу-

ры. Заўсёды абапіраўся і абапіраюся на народ, а не на якія-небудзь групы або кланы. Галоўнае — довер народа», — заявіў беларускі лідар.

«Гаворыць, што Лукашэнка стварае сабе партыю ўлады. І ледзь не ў анкетах будзе ўведзена графа аб прыналежнасці да «Белай Русі», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Паводле яго слоў, да яе як Прэзідэнт ён і звысім 20 працэнтаў. Нам трэба аднавіць страчаныя пазіцыі, — паставіў задачу Аляксандр Лукашэнка.

З гэтага года праводзіцца ўсеагульная дыспансэрызацыя насельніцтва. «Гэта цяжка, але неабходны крок на шляху захавання здароўя чалавека», — лічыць Прэзідэнт. Галоўная мэта — дабіцца значнага павышэння працягласці жыцця людзей.

Прэзідэнт папярэдзіў Урад, Міністэрства аховы здароўя аб тым, што пад усеагульную дыспансэрызацыю ні ў якім разе не павінны выдаткоўвацца дадатковыя мільярды рублёў. «Няхай урачы ўспрымаюць гэта як грамадскае даручэнне. Гэта іх задача: ведаць стан здароўя людзей на сваіх участках», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы выказаў занепакоенасць станам здароўя школьнікаў і навучнікаў. Нармальнае здароўе сёння мае толькі кожны дзесяты школьнік, а ў 30 працэнтаў дзяцей — хронічныя захворванні. Ураду Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў выпрацаваць комплекс канкрэтных мераў, накіраваных на кардынальнае палепшэнне здароўя моладзі, бо гэта «гарантыя медыка-сацыяльнага дабрабыту грамадства ў будучыню».

Аднак мала разумець паняцце «здароўе» ў вузкім фізічным асяпекце. Паводле слоў беларускага лідара, у XXI стагоддзі людзі хварэюць фізічна і духоўна. Гэта набытае характар эпідэміі, і ёсць пачаць, што чалавек увогуле пачне дограждзівацца.

«Такія праблемы пакуць што не паразілі Беларусі да такой ступені, як некаторыя іншыя краіны, але гэта не прычына для самазаспакаення», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«МЕСЦЕ ЗДОРОВОУ, ПАЎНАЦЭННУЮ СЯІМ» І НЕКАЛЬКІХ ДЗЕЦЬМІ ПАВІННА БЫЦЬ ПРЭСТЫЖНА І ВЫГАДНА»

Колькасць насельніцтва Беларусі ў перспектыве павінна ўзрастаць як мінімум у тры разы. Паводле слоў Прэзідэнта, для дзяржавы гэта пытанне жыцця і будучыні.

«Беларусам заўсёды былі ўласцівыя гаспадарлівыя, любоў да сваёй сям'і, дзяцей. Гэтыя нацыянальныя рысы дапамаглі нам стаць краінай, якая забяспечвае ўсё чарговае стагоддзе ўласцівага чалавека ў ўсім яго размаху. Не абавязкова ўсіх агула ставіць на лямкі ці канькі, з паліц маганіў у браць усё спіртное, а на святах выступаць на сталы чай. Перагабіць бы не павінна. Гэта мы ўжо прыходзілі.

Нягледзячы на тое, што ў краіне няма рэзервовай «лаўкі» спартсменаў, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Пойдуць цяперашнія лідары, хто прыдзе ім на змену?»

Наперадзе летнія Алімпійскія гульні ў Пекіне. Усе мы з неярпеннем будзем назіраць за выступленнямі беларускіх спартсменаў. «Нельга не апраўдаць ускладзеных спадзяванняў!» — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Тым больш што спартсмены, трэнеры, спартыўныя функцыянеры не могуць паскардзіцца на тое, што дзяржава мала ўвагі надае іх праблемам.

«Заўсёды АБАПІРАЎСЯ І АБАПІРАЮСЯ НА НАРОД!»

Падчас нядаўняй паездкі па рэгіёнах, пацярпелых ад аварыі на ЧАЭС, Аляксандр Лукашэнка выказаў свае адрасныя да прэзідэнта дзённых палітычных структур. Вастрыцца пытанні, шматлікія спекуляцыі вакол грамадскага аб'яднання «Белая Русь» вымуслі кіраўніка дзяржавы звярнуцца да гэтай тэмы і ў Пасланні да беларускага народа і Нацыянальнага сходу.

«Катэгарычна не прымаю ўсякія прапрэзідэнцкія палітычныя структу-

Ва Ёрдзе ЭНЕРГІЯ ВЕТРУ

Цікаваць да нетрадыцыйных крыніц энергіі — ветру, сонца, да таго ж экалагічна чыстых крыніц, з году ў год расце ва ўсіх краінах свету. Яно і зразумела: разам з павелічэннем спажывання рэсурсаў расце і цана на іх. Не застаецца ў баку ад гэтых тэндэнцый і наша краіна: мы таксама імкнёмся за кошт выкарыстання менавіта ўласных прыродных крыніц павысіць узровень сваёй энергетычнай незалежнасці. Новая праграма, праект якой пад старшынствам прэм'ер-міністра разглядаўся ўчора на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў, у ідэале і павінна быць накіравана на гэта. Размова ідзе аб развіцці ветраэнергетычнай галіны Беларусі на 2008—2014 гады.

Паводле слоў старшыні Дзяржстандарта Валерыя Карашкова, новая праграма была распрацавана ў адпаведнасці з Дырэктывай № 3 «Эканомія і беражлівасць — галоўныя фактары эканамічнай бясспекі дзяржавы». Акрамя ўжо запланаваных павышэння энергетычнай незалежнасці рэспублікі, праграма накіравана таксама на павышэнне надзейнасці сістэм энергазабеспячэння і на актывізацыю работ па выпуску ветраэнергетычных устаноў (ВЭК). Прадугледжваецца, што ў 2010 годзе павінны быць уведзены ў эксплуатацыю ВЭК сумарнай магутнасцю 4,1 МВт, да 2012 — 5,2 МВт, да 2015 — 15 МВт. Між іншым, паводле разлікаў спецыялістаў, арыентаваны кошт будаўніцтва аднаго мегаватаў устаноўленай магутнасці такіх аб'ектаў складае 1,5 мільёна долараў ЗША, а тэрмін акупнасці не больш за 14 гадоў.

Гаворачы аб перспектывах, якія даць рэалізацыя праграмы, Валерыя Карашкоў адзначыў, што пры дасягненні сумарнай магутнасці ветраэнергетычных устаноў 15 МВт аб'ём гадавой вытворчасці электраэнергіі павінна склаці 44 мільёны кілаватгадзін. Гэта дазволіць, дарэчы, замяніць каля 13 тысяч тон вуглевадарод-

нага паліва, што імпартаваецца краінай. Да таго ж запланавана на 2015 год магутнасць у ВЭК дазволіць нашай краіне павялічыць на 30 працэнтаў памер квот у рамках механізма рэалізацыі Кіёцкага пратакола. А вось каб ажыццявіць задуманае, патрабуецца каля 52 мільярдаў рублёў.

Разам з тым прэм'ера Сяргея Сідорскага не задаволілі тым «выкладкі», што прагучалі на пасяджэнні. У прыватнасці, на думку кіраўніка Урада, запланаваныя ў праекце праграмы магутнасці неабходна павялічыць у разы. «Неабходна ставіць перад сабой амбіцыйныя задачы. Міністэрства прамысловасці павінна навуачна вырабіць такія ўстаноўкі. А так вырасціць закупіць 10 устаноў у Германіі на працягу 7 гадоў і рабіць выгляд, што яны нечым зайшлыя ў краіну», — заўважыў прэм'ер. Нагадаў Сяргей Сідорскі прысутным і аб тым, што ў рэспубліцы з 2001 года рэалізоўваліся пільготныя праекты ў галіне ветраэнергетыкі. Так, напрыклад, нямецкі спецыялістамі пабудаваны дзве энергаўстаноўкі ў раёне возера Нарач і працуюць яны эфектыўна. Прэм'ер-міністр даручыў прапрацаваць дакумент.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Снежань — яшчэ не паказчык?

Павышэнне зарплат у Беларусі павінна адбывацца не ў снежні, а больш рэгулярна на працягу ўсяго года — такую думку падчас сустрэчы з журналістамі з 1 мая выказаў старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Леанід Козік.

Як адзначыў Леанід Козік, летась і ў студзені — сакавіку сёлета Урад краіны цалкам выканаў дамоўленасці з прафсаюзамі па расце зарплат у рамках Генеральнага пагаднення. Сярдні па краіне паказчык аплаты працы ў сакавіку склаў 807 тыс. рублёў — гэта на 6 працэнтаў больш, чым у лютым, і на 22,3 працэнтаў больш, чым у аналагічным перыядзе летась. Разам з тым, зазначыў Леанід Козік, надалей прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід Козік, цяперашні курс еўра занадта завышаны, а долар — наадварот, занижаны.

Яшчэ адна тэма, на якую звярнуў увагу старшыня ФПБ, — аздараўленне. Сёлета былі павялічаны памеры датацыяў на дзіцячыя пуды, і гэта — факт прыемны. У той жа час непакоіць сам стан многіх аздараўленчых летнікаў. Да слова, паведаміў Леанід Козік, сёлета для членаў прафсаюзаў працягне дзейнічаць дамагання, каб рэзкі рост быццё пуды і зноў-такі прафсаюзы будуць дамагацца, каб рэзкі рост заробкаў адбываўся не толькі напрыканцы года, але і пастаянна. Да таго ж павышэнне зарплат павінна апыраджваць інфляцыю.

У бліжэйшы час пры вызначэнні прагнозу па расце зарплат не варта «адвязвацца» ад долара і арыентавацца на еўра. Як заўва-

жыў Леанід К

Абітурыент-2008 Як унесці грошы за рэгістрацыю на тэст-экзамены?

Як паведамляла раней «Звязда», 2 мая ў краіне распачаецца рэгістрацыя абітурыентаў для ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні. Аднак звяртаем увагу абітурыентаў на тую акалічнасць, што 4, 5, 6, 9, 10, 11 і 18 мая пункты рэгістрацыі не будуць працаваць.

Згодна з рашэннем урада, у гэтым годзе будзе устаноўлена плата за прыём і афармленне дакументаў для ўдзелу абітурыентаў у цэнтралізаваным тэсціраванні, якая складае 10 тысяч рублёў за адзін вучэбны прадмет.

Як пазначылі журналісты «Звязды» ў галоўным адукацыйным ведамстве нашай краіны, плату за прыём і афармленне дакументаў можна будзе ўнесці з 29 красавіка па 1 чэрвеня ўключна.

Плата за прыём і афармленне дакументаў ажыццяўляецца ў ААТ «Ашчадны банк «Беларусбанк» на бягучы рахунок па пазабюджэтных сродках навучальных устаноў, вызначаных пунктамі правядзення цэнтралізаванага тэсціравання. Інфармацыя аб банках і рахунках і нумарах бягучых рахункаў па пазабюджэтных сродках навучальных устаноў, вызначаных пунктамі правядзення ЦТ, маецца ва ўсіх устаноў «Беларусбанка», у прыватным камісіяў навучальных устаноў, а таксама на сайтах Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў і навучальных устаноў.

Прыём плацяжкоў ажыццяўляецца ў любой установе «Беларусбанка».

Пры рэгістрацыі на цэнтралізаванае тэсціраванне абітурыент падае заяву на адной з дзювак дзяржаўнай моў Рэспублікі Беларусь (на свай выбар), дакумент аб унесенні платы за прыём і афармленне дакументаў для ўдзелу ў ЦТ і прад'яўляе пашпарт ці пасведчанне на права жыхарства ў Рэспубліцы Беларусь або пасведчанне бежанца.

Час работы ўсіх пунктаў рэгістрацыі — з 8.00 да 20.00.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Зменены адрас пунктаў рэгістрацыі ў Лідзе і Ваўкавыску

Як паведамляў у Рэгіянальных цэнтры тэсціравання і прафесійнай арыентацыі моладзі Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта, пункты рэгістрацыі на ЦТ у Лідзе і Ваўкавыску будуць знаходзіцца па іншым адрасе, чым было раней аб'яўлена ў друку. Такім чынам, у **Лідзе** пункт рэгістрацыі на тэсціраванне будзе размешчаны ў Лідскім каледжы Установы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» па адрасе: г. Ліда, вул. Кірава, 20. Кантакты тэл. 8 0156121791; http://www.grsu.by/ctest; e-mail: ctest@grsu.by. У **Ваўкавыску** — у Ваўкавыскім каледжы Установы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» па адрасе: г. Ваўкавыск, вул. Сацыялістычная, 33. Кантакты тэл. 80151222658; http://www.grsu.by/ctest; e-mail: ctest@grsu.by.

«МІС БЕЛАРУСЬ» БУДЗЕ... БЛАНДЗІНКАЙ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Але няма правілаў без выключэнняў — не абшліся без іх і дзедзежны выпадок. Журы палічыла, што прэтэндэнтка, варты перамогі, больш, чым планавалася — таму даю шанцы дадаткова на 10, а 12 дзювчатам. Пры тым самае дзювчата, што «Міс Мінск» Васіліца Рыжыма ў фінал не трапіла — ні аўтаматычна, ні па выніках галасавання журы, ні па выніках тэлеглядачоў (за яе прагаласавалі крыху больш як 800 чалавек). «Міс Беларусь» — аўтаномны конкурс, таму «Міс Мінск», гэтаксама як і каралева прыгажосці з любога іншага рэгіёна, не трапілае аўтаматычна ў фінал, — патлумачылі нам гэты парадокс у прэс-службе АНТ. Хоць да канца і не ўсім зразумела: атрымліваецца, «мясцова» прыгажосць — адно, а «рэспубліканская» — зусім другое?

Зрэшты, у фінале «Міс Беларусь-2008» кожная воладзецка змога падтрымаць сваіх прадстаўніц. Гродзенская — Крысціну Кузняцова ў Ягренію Русноўскую (абедзве — Гродна), Гомельская — Юлію Супічанку, Волгу Хаміцэвіч (абедзве — Гомель) і Аксану Галіцон (Мазыр),

Брэсцкая — Святлану Стэльмашук (Брэст), Інгру Сачкоўскую і Марыну Бруцкую (абедзве — Пінск), Волгу Вярціну (Лунінец), Юлію Базілюк (Кобрын). Маглібўчына будзе хваляцца за Аксану Платонаву (Магілёў) і Кацярыну Бурую (Бабруйск), Міншчына — за Паліну Шубу (Старыя Дарогі), Алену Гудыю (Мар'іна Горка), Волгу Аксёнку (Дзяржынск) і Марыну Яцешу (Раўбічы). На падтрымку Мінска спадзяюцца сталічныя канкурсанткі — Тацяна Рыней-Іваненка (Львоўкае), Ганна Крыўчак (Барань), Волга Прышывалка (Полоцк). Што адметна, у глянцавым галасаванні самай актыўнай аказалася не сталіца, як можна было чакаць, а Гродна і Гомель — 16 545 і 16 185 галасоў адпаведна. Затое менавіта Мінск выказаў сваю падтрымку найбольш канцэнтравана — «дэлегат» ад глядачоў 18-гадовай Любоў Яківіна атрымала 5886 галасоў. Зрэшты, ці паўплывае гэтыя лічбы на канчатковыя

вынікі конкурсу, у тым ліку на вызначэнне «Міс глядацкіх сімпатый» — скажае цяжка. Напрыклад, нягледзячы на тэндэнцыі суветных конкурсаў прыгажосці, дзе ўжо некалькі гадоў запяр вышэйшай узнагароды бярэць чымнавалася дзювчаты, у нас па традыцыі «правяць быць» бландзінкы, якія сярод фіналістак амаль палова — 12 чалавек. Прычым традыцыяй «славынак» бландзінак выбрала збоўляцца менавіта прафесійнае журы. Ці значыць гэта, што новай «Міс Беларусь» стане светлавалосая паненка? Даведаемся 2 мая. І не забываемся, што, акрамя галоўнай кароны, ёсць яшчэ тытулы (і каштоўныя прызы) Першай і Другой Віцэ-Міс Беларусь-2008, Міс Фота, Міс глядацкіх сімпатый і Міс Сброўства.

А ВЫ ВЕДАЛІ?

Удзельніцы конкурсу «Міс Беларусь» з кожным годам робяцца ўсё маладзейшымі, вышэйшымі і танклявымі. Так, сярэдні ўзрост чэмпіёншкі фіналісткі — 19,5 года, рост — 177 см, а параметры практычна ва ўсіх укладваюцца ў стандарт 90-60-90.

Крынічка

Рубрыку вядзе **Валяціна ШПІЛЕўСКАЯ**, тэл. 285 88 81 № 11 (262)

Адну ягадку бяру, а другія спеюць

Суніцы садовыя любяць і дзеці, і дарослыя. І вось самы час паклапаціцца пра будучы ўраджай. Кусты суніц ачышчаюць ад сухога пажухлага лісця — работа абавязковая, бо пад сухім лісцем гняздыцца шkodнікі і знаходзяцца споры хвароб.

Быўшая садвадоў раяць зняць крыху зямлі з градак і не падсыпаць яе вакол кустыяк суніц. У адваротным выпадку расліна яшчэ доўга не будзе кранацца ў рост. Лепш падрыльціце глебу між радкамі на глыбіню 6—8 см. Цяпер самы раз падкарміць суніцы, даць ёй сілы для вегетацыі. Лепш за ўсё выкарыстаць комплекснае ўгнаенне з мікраэлементамі. Пад маладыя кусты — 2 л раствору, пад дарослыя — 2,5 л. Можна выкарыстаць раствор для клубнік «Эфект».

Другую падкорку лепш рабіць у перыяд фарміравання кветканосаў. Для гэтага выкарыстаць карыяк, разведзеныя вадоў (1:10), плас паўшыпкіна друціннага попелу. У момант цвіцення суніц патрабуецца трэцяя падкорка. Выкарыстоўваць ўгнаенне тое ж, што і для другой падкоркі. Перад кожнай падкоркай расліны паліваць звычайнай вадоў.

Для большай гатункі суніц садовых хоціць трох-чатырох падкоркам, а вось такія гатункі, як Лорд, Кардынал патрабуюць дадатковай падкоркі, асабліва ў пачатку росту. Усе рамантантныя гатункі таксама патрабуюць дадатковага сілкавання. На 25 чм выспявання першага ўраджая ў іх ужо развіваюцца кветкавыя пупышкі наступнага ўраджая.

Каб засцерагчы ягады ад шэрай гнілі, да пачатку цвіцення з інтэрвалам 10 дзён 2—3 разы апыскаць кусты раствораў ліды (10 мл на 10 л вады). Не пераходзіць апыскаць зялёныя лісці і карані кустыяк суніц ад тлі, клішча, мядзяніцы настоём дзюмьухаў: 200—300 г здробнага каранья або 400 г лісця на 10 л вады.

Ці ведаеце вы, што...

● Ягады парэчкі вясваюць праз 60 дзён пасля цвіцення.

● Пладовыя галінкі ў чырвоных і белых парэчак больш даўгавячыны, чым у чорных, добра пладаносныя да 6 гадоў і больш. Таму ў чорных парэчак шкільтныя галінкі ва ўзросце 5—6 гадоў выдаляюць, а ў чырвоных і белых пакаіаюць. Для больш поўнага перакрыжаванага апялення кветка, а таксама, каб лепш завязваліся плады, на адным участку трэба высаджваць 2—3 рянаваныя гатункі з аднолькавымі тэрмінамі цвіцення.

Бардо, Непараўнальныя і іншыя

«У мяне на дачы буркі сталовыя атрымліваюцца нямсчымныя, нават крыху гараватыя. Якую глебу любяць гэты караняплод і якія памылкі дупскаюць агароднікі пры вырошчванні?»

Марыя СВІРЫДОВІЧ, г. Мінск.
Цяжка ўявіць святочны стол без страў з буркаоў. Свае харчовыя ўласцівасці яны захоўваюць нават пры варцы і працяглым зостанні. Цяньця ця гатункі сталовых буркаоў, якія маюць мяккае і ліўнячырна-фіялетавае колеру. У такіх буркаоў прысутнічае антацыян — рэчыва, якое паніжае ўзровень халестэруну ў крыві, што з'яўляецца прафілактыкай атэрасклерозу і важна для яго лячэння. У залежнасці ад гатунку буркі сталовыя б'ваюць рознай формы: круглыя, плоскія, прадаўгаватыя. Гатункі Бардо, Чырвоны шар, Егіпцкая плоская, Цындра даюць добрыя ўраджай на нашых глебах. І ўсё ж некалькі правілаў варта ведаць пры вырошчванні. Не садзіце сталовыя буркі ў нізкіх месцах. Яны не любяць пераувільгатнення. Калі ўнікае такая неабходнасць, то градку зрабіце высокаю з глыбокімі барэзнікамі. На пераувільготненых глебах у буркаоў могуць загниваць каранявая шышка і караньчыкі. Як і морква, буркі не любяць свежага гною, інакш караняплод

...І пустаецет на гарбузах

(Працяг. Пачатак у папярэдняй выпуску.)

Як лічыць загадчык аддзела гарбузовых культур БелНДІ агародніцтва Анатоль ХЛЕБАРОДА, пустаецет залежыць, хутчэй за ўсё, ад гатунку. Выпрабаванні шэрагу гатункаў не беларускай селекцыі ў Беларускам інстытуце агародніцтва паказалі, што найбольш ураджайнымі і якаснымі з'яўляюцца гатункі Волжскі шэры, Іспанскі, Данскі салодкі. У нас у Беларусі раянаваны новы перспектыўны гатунк буйнаплоднага гарбуза «Залатая карона». Гатунк створаны беларускім вучоным. Насенне, акрамя прамога прызначэння, выкарыстоўваецца ў якасці давак да хлебабулачных вырабаў, каўбасы, сыру, мякца прымяняюць для вырабу джэмаў, павідла, сокаў, варэння. Папулярнасцю ў нашых агароднікаў карыс-

Бардо, Непараўнальныя і іншыя

таецца таксама расійскі гатунк Усмешка. Высадку гарбузоў лепш за ўсё праводзіць у сярэдзіне мая — пачатку чэрвеня. Толькі трэба сачыць, каб яны не трапілі пад замаразкі. Вырошчваюць гарбузы і расадным спосабам. За месца да высадкі ў адкрыты грунт вясваюць расаду. Гарбузы можна высаджваць пасля ўсіх агародных культур, збожжавых, канюшыны, акрамя гарбузовых кабакочку, патыснаў, агуркоў. Любяць зямлю не кіслую (узровень рН — не ніжэйшы чым 6,5). У адваротным выпадку глебу трэба праванваць. Любяць арганічны ўгнаенні і спалучэнні з мінеральнымі. Палавінну дозу фосфарнага і калійных уносіў увосень, а астатнія — фосфарна-калійныя і азотныя — вясной.

Бардо, Непараўнальныя і іншыя

можа мець многа каранёў. Могуць таксама мець нейтрэнціную афарбоўку, яны нямсчымныя, іх паражае парша. Лепш пасадзіць без гною, выкарыстоўваючы мінеральныя ўгнаенні, якія змяшчаюць магній. Важным мікраэлементам з'яўляецца бор. Пры яго адсутнасці буркі спыняюць рост. Гэтыя мікраэлементаў змяшчаюць у попеле. Вельмі патрабны буркам азот — у пачатку росту, калі — у канцы вегетацыі. Фосфар лёгка засвойваецца на працягу ўсяго перыяду вегетацыі. Глеба павінна быць нейтральнай. Калі ўзровень рН ніжэйшы за 6,5, то ўвосень градку трэба праванваць. рН нажэйшы, што пры празмерным валанванні буркі хваляюць на паршу. Да паршы ўстойлівыя гатункі Бардо, Непараўнальныя, а вось Цындра мае тонкую лупіну, таму на паршу хворыя часта.

Добрая папярэднікі для буркаоў — усе віды салаты, кал'рабі, цыбуля, квядзіста і белакачанная капуста. Не садзіце буркі сталовыя на адным месцы некалькі гадоў запар. Не варта вырошчваць буркі пасля шпінату, старэйшых не садзіць пасля караняплодаў. Хоць буркі перанасяць кароткачасовыя засухі, ім патрабны паліў: на стадыі перастання насення, у перыяд, калі ўтвараюцца карані, і ў час фарміравання караняплодаў. Без вільгаты караняплоды губляць сваю каштоўнасць, робяцца жорсткі і нямсчымны. Буркі добра пераносяць перасадку. Месца, куды вы пераносіце расаду, добра ўзрыхліце, у расліны, якую збіраеце перасаджваць, злёгка абрыўціце караньчык. Для перасадкі лепш падыдзьце расліны 7—10 см, вельмі маленькія прыжываюцца горш. У першыя месяцы буркі сталовыя растуць марудна, карані могуць браць вільгаты і сілкаванне з верхніх шараў глебы. Вось чаму патрабна падкорка настоем каравяку, спелуці ці гатовым наборам мінеральных ўгнаенняў для буркаоў.

можа мець многа каранёў. Могуць таксама мець нейтрэнціную афарбоўку, яны нямсчымныя, іх паражае парша. Лепш пасадзіць без гною, выкарыстоўваючы мінеральныя ўгнаенні, якія змяшчаюць магній. Важным мікраэлементам з'яўляецца бор. Пры яго адсутнасці буркі спыняюць рост. Гэтыя мікраэлементаў змяшчаюць у попеле. Вельмі патрабны буркам азот — у пачатку росту, калі — у канцы вегетацыі. Фосфар лёгка засвойваецца на працягу ўсяго перыяду вегетацыі. Глеба павінна быць нейтральнай. Калі ўзровень рН ніжэйшы за 6,5, то ўвосень градку трэба праванваць. рН нажэйшы, што пры празмерным валанванні буркі хваляюць на паршу. Да паршы ўстойлівыя гатункі Бардо, Непараўнальныя, а вось Цындра мае тонкую лупіну, таму на паршу хворыя часта.

Бардо, Непараўнальныя і іншыя

можа мець многа каранёў. Могуць таксама мець нейтрэнціную афарбоўку, яны нямсчымныя, іх паражае парша. Лепш пасадзіць без гною, выкарыстоўваючы мінеральныя ўгнаенні, якія змяшчаюць магній. Важным мікраэлементам з'яўляецца бор. Пры яго адсутнасці буркі спыняюць рост. Гэтыя мікраэлементаў змяшчаюць у попеле. Вельмі патрабны буркам азот — у пачатку росту, калі — у канцы вегетацыі. Фосфар лёгка засвойваецца на працягу ўсяго перыяду вегетацыі. Глеба павінна быць нейтральнай. Калі ўзровень рН ніжэйшы за 6,5, то ўвосень градку трэба праванваць. рН нажэйшы, што пры празмерным валанванні буркі хваляюць на паршу. Да паршы ўстойлівыя гатункі Бардо, Непараўнальныя, а вось Цындра мае тонкую лупіну, таму на паршу хворыя часта.

Добрая папярэднікі для буркаоў — усе віды салаты, кал'рабі, цыбуля, квядзіста і белакачанная капуста. Не садзіце буркі сталовыя на адным месцы некалькі гадоў запар. Не варта вырошчваць буркі пасля шпінату, старэйшых не садзіць пасля караняплодаў. Хоць буркі перанасяць кароткачасовыя засухі, ім патрабны паліў: на стадыі перастання насення, у перыяд, калі ўтвараюцца карані, і ў час фарміравання караняплодаў. Без вільгаты караняплоды губляць сваю каштоўнасць, робяцца жорсткі і нямсчымны. Буркі добра пераносяць перасадку. Месца, куды вы пераносіце расаду, добра ўзрыхліце, у расліны, якую збіраеце перасаджваць, злёгка абрыўціце караньчык. Для перасадкі лепш падыдзьце расліны 7—10 см, вельмі маленькія прыжываюцца горш. У першыя месяцы буркі сталовыя растуць марудна, карані могуць браць вільгаты і сілкаванне з верхніх шараў глебы. Вось чаму патрабна падкорка настоем каравяку, спелуці ці гатовым наборам мінеральных ўгнаенняў для буркаоў.

Бардо, Непараўнальныя і іншыя

можа мець многа каранёў. Могуць таксама мець нейтрэнціную афарбоўку, яны нямсчымныя, іх паражае парша. Лепш пасадзіць без гною, выкарыстоўваючы мінеральныя ўгнаенні, якія змяшчаюць магній. Важным мікраэлементам з'яўляецца бор. Пры яго адсутнасці буркі спыняюць рост. Гэтыя мікраэлементаў змяшчаюць у попеле. Вельмі патрабны буркам азот — у пачатку росту, калі — у канцы вегетацыі. Фосфар лёгка засвойваецца на працягу ўсяго перыяду вегетацыі. Глеба павінна быць нейтральнай. Калі ўзровень рН ніжэйшы за 6,5, то ўвосень градку трэба праванваць. рН нажэйшы, што пры празмерным валанванні буркі хваляюць на паршу. Да паршы ўстойлівыя гатункі Бардо, Непараўнальныя, а вось Цындра мае тонкую лупіну, таму на паршу хворыя часта.

НАПЕРАДЗЕ — ТОЛЬКІ РАЗВІЦЦЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Для рэалізацыі гэтай задачы неабходна вырашыць сацыяльна-эканамічныя пытанні і навучы людзей перадаваць псіхалагічную непрамысловасць перамяшчання па рэспубліцы, здымацца з аб'ятыга месца», — скажаў кіраўнік дзяржавы. Ён падкрэсліў, што ўраду трэба прыняць комплекс правых, арганізаваных і эканамічных мераў па стварэнні ўмоў для дастойнай працы грамадзян незалежна ад месца іх пражывання. Прэзідэнт Беларусі звярнуў увагу на вялікую колькасць прэтэнзій накіраваных да падатковага падатку, які не зарыентаваны на існуючы ўзровень заробатной платы. Самі спецыялісты ўжо некалькі гадоў разважаюць аб неабходнасці перагляду шкалы ставак падатковага падатку, але далей за нейкія касметычныя змены ў падатковай сістэме справа не ідзе. У выніку радавыя работнікі ледзь не палову зарплаты аддаюць на падаткі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што задача дзяржавы — даць магчымасць чалавеку сваімі рукамі забяспечыць сабе пажаданы ўзровень дабрабыту. Адначасова дзяржава павінна кіравацца аб тым, хто не можа на роўных канкураваць на рынку працы з выпадку цяжкіх жыццёвых абставін і таму не ў стане забяспечыць сабе прымальны ўзровень жыцця.

«Да такой формулы сацыяльных гарантый мы паслядоўна ішлі на працягу многіх гадоў. Яе ажыццяўленне даецца няпроста. Розананс ад упарадкавання льгот — нагляднае паўдзяржанне таго», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Але калі адсыці ад эмоцый, то цалкам відавочна, што сацыяльная абарона не толькі не змяншаецца, але і на парадка павышаецца і становіцца больш справядлівай. У краіне забяспечваецца нрўхільны рост заробатной платы. За мінулы год яна павялічылася на 9,5 працэнта, а ў параўнанні з 2000 годам — амаль у 3 разы. Пастаянна павышаюцца пенсіі, стыпендыі, дапамогі.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ва ўмовах вострага дэфіцыту прадуктаў харчавання на суветным рынку, «шляхенна» попыту і росту ценяў на іх утрыманне цоны ўнутры краіны нам не ўдацца.

«Трэба вяртацца да патрабавання павышэння зарплат, іншага шляху ў нас няма», — адзначыў Прэзідэнт. — На каец п'яцігодкі трэба давесці зарплату да \$700, нікуды ад гэтага мы не падзенемся, \$500 будзе мала. Тады мы зможам утрымаць стабільнасць у грамадстве».

Беларускай моладзі неабходна даць магчымасць правяліць ініцыятыву, заявіў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт падкрэсліў, што моладзь павінна вучыцца браць на сябе адказнасць за далейшае развіццё дзяржавы.

«У нас добрая, разумная, таленавітая моладзь. Улічваючы ўсё зрэзанае ў краіне для яе, мы маем права ўжо сёння чакаць ад моладзі як мага больш новых, цікавых ідэй, накіраваных на пазітыўнае пераўтварэнне эканомікі, сацы-

яльнай сферы, культуры», — скажаў беларускі лідар.

Гаворачы ў цэлым аб сістэме развіцця адукацыі ў краіне, Прэзідэнт адзначыў, што яе стратэгію неабходна будаваць у цеснай уязцы з патрабнасцямі рынку працы.

«Сістэма адукацыі не павінна быць адарванай ад асноўнага заказчыка — эканомікі. У апошнія гады школа стала арыентаваць амаль што ўсіх вучняў на наступленне ў ВНУ. Аднак сёння ў нас не хапае кваліфікаваных рабочых кадрараў. Сістэма прафесійна-тэхнічнай адукацыі не гатова папоўніць рынак працы гэтай катэгорыяй спецыялістаў», — скажаў Аляксандр Лукашэнка.

Важную ролю кіраўнік дзяржавы адводзіць і стварэнню роўных умоў навучанню для гарадскіх і сельскіх школьнікаў.

У малых гарадах неабходна ствараць сучасныя кампактныя вытворчасці, арыентаваныя на мясцовыя рэсурсы, традыцыйныя мясцовыя жыхароў, патрабніцы канкрэтнага рэгіёна, лічыць Аляксандр Лукашэнка.

«Як заклікаў не будаваць тэм заводны-гіганты. Да вырашэння праблем малых гарадскіх пасёлкаў трэба падыходзіць комплексна, улічваючы рэальныя магчымасці і сацыяльна-эканамічнае развіццё».

Для гэтага і з'явілася новая праграма развіцця малых і сярэдніх гарадоў. «Мы паказалі, які трэба дзейнічаць. У асноўным, трэба арыентавацца на мясцовыя сыравіну і рэсурсы, прыцягваючы самыя новыя тэхналогіі. І прыватнік павінен там працаваць, і дзяржава», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

СМІ ПАВІННЫ ВЫДАВАЦЬ ЯКАСНЫ ПРАДУКТ

Беларускія СМІ ад пастінага «асвятлення падзей» і рэагавання на інфармацыйнае надгодны павінны пераісці да стварэння якаснага якаснага інфармацыйнага прадукту, запатрабаваў Прэзідэнт.

«СМІ — такая ж вытворчасць, як і любая галіна эканомікі. І спажывец чакае якасны інфармацыйны прадукт. Прычым патрабаванні да яго нрўхільна растуць. Тэле- і радыёкампаанія, газетамі і часопісам трэба ствараць сваю творчую прадукцыю, якая адпавядае традыцыям, што склаліся ў беларускім грамадстве», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Пры гэтым ён акцэнтаваў увагу на тое, што беларускія СМІ не павінны слепа перамаць часам далёка не лепшыя замежныя ўзоры і апускацца да пошласці, амамаральнасці, жорсткасці, насіла.

«Рэальнае жыццё ў краіне і грамадства трэба не фабрыкаваць, вырываючы з кантэкста асобныя факты, а праўдзіва асвятляць», — скажаў Аляксандр Лукашэнка.

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў узяць узровень рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі. Ён даручыў Міністэрству інфармацыі ўчыльнаму заняццю з гэтай праблемай, пачынаючы ад тэхнічнага аснашчэння, якасці газетнай паперы, кадровага ўзмацнення.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што «мясцовыя СМІ павінны канкураваць не тое што з рэспубліканскі, а з рэгіянальнай і замежнай прэсай», і заклікаў

цэнтральныя газеты, тэле- і радыёканалы аказаць практычную дапамогу ў развіцці рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі.

НАМЕНКЛАТУРАЙ ПРывАТЫЗАЦЫ НЕ БУДЗЕ

У Беларусі не было і не будзе ніякай наменклатурнай прыватызацы, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Ён адзначыў, што продаж аб'ектаў дзяржаўнай уласнасці або інвестыцыйнай праекты будучы рэалізоўвацца на конкурснай аснове, на ўмовах роўнадаступнасці і набыцця ўсімі ахвотнікамі. І пры абавязковым выкананні патрабаванняў аб тым, што новы ўласнік створаць рабочыя месцы, забяспечыць людзям дастойную зарплату, а дзяржаве — выплату падаткаў.

У БЕЛАРУСІ НЯМА НАЦЫАНАЛЬНЫХ І РЕГІЯНАЛЬНЫХ СУПРЯЧНАСЦЯЎ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

30 красавіка
2008 г.
№ 17 (120)

РАБОТА НЕ ВОЎК?

За студзень—сакавік колькасць насельніцтва, занятая ў эканоміцы Беларусі, павялічылася і дасягнула адзнакі 4 млн 461,2 тыс. чалавек. Прычым, значны пачатковы галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народна-насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Мікалай Коханавіч, планавалася, што ў цэлым па выніках года ў краіне будзе налічвацца 4 млн 460 тыс. — 4 млн 535 тыс. эканамічна актыўных грамадзян.

Яшчэ адным сведчаннем паступовага ўцягвання ў эканоміку грамадзян, якія дагэтуль не працавалі або працавалі ў «ценявым» сектары, можна лічыць павелічэнне колькасці зваротаў у службу занятасці насельніцтва — у студзені—сакавіку (адносна аналагічнага перыяду летась) рост тут склаў 12,8 працэнта. Такім чынам, калі ў 2005 годзе штотомесца па дапамогу ў працаўладкаванні звярталіся па 22 тыс., то сёлета — ужо па 26 тыс. чалавек.

У параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года сёлета павялічыліся паказчыкі працаўладкавання, прафнавування, часовай занятасці, накіраванай на грамадскія работы. Больш грамадзян краіны атрымалі дапамогу на пачатку прадпрыемства дзейнасці. Усяго за студзень—сакавік удалося стварыць 41 225 працоўных месцаў, і ў тым ліку амаль 8 тыс. месцаў у малых і сярэдніх гарадах, а таксама амаль 4,5 тысячы — у вёсках. Паводле слоў Мікалая Коханавіча, гэта дазволіла стрымаць паказчыкі беспрацоўя ў межах прагнозу — яго агульны ўзровень склаў 1,1 працэнта ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва. У той жа час у міністэрстве канстатуецца, што сярод усіх раёнаў і гарадоў абласнога падпарадкавання ўзровень беспрацоўя знізіўся ў 21, захававыўся ў 42 і павысіўся ў 67 раёнаў.

Адначасова павышэнне адзначана ў 108 са 187 малых гарадоў. Асноўны рост беспрацоўя з пачатку года ў дадзеным выпадку «збясчечлілі» Паставы (на 33 чалавекі, ці на 11,3 працэнта), Вілейка (на 36 чалавек, ці на 21,2 працэнта), Нясвіж (на 42 чалавекі, ці на 34,4 працэнта), Ганцавічы (на 48 чалавек, ці на 31,6 працэнта), Глыбокае (на 50 чалавек, ці на 86,2 працэнта), Лельчы (на 54 чалавекі, ці на 35,1 працэнта), а таксама рабочы пасёлак Ільч у Гомельскай вобласці (на 84 чалавекі, ці ў 8,7 раза). Да слова, сапраўдны ўсплёск у Ільчы мае па сутнасці адну прычыну — закрыццё мясцовай фабрыкі па першаснай апрацоўцы воўны.

Пры гэтым, адзначаючы ў міністэрстве, апроч традыцыйных сезонных ваганняў, на павелічэнне колькасці беспрацоўных паўплывалі яшчэ дзве асаблівасці — перарэгістрацыя індыўідуальных прадпрыемстваў і скарачэнне колькасці іх наёмных работнікаў, а таксама з'яўленне больш прывабнай «формулы» адраснай сацыяльнай дапамогі. У прыватнасці, нагадваючы ў міністэрстве, права на адрасную падтрымку атрымліваюць толькі тым маламаёмным грамадзянам у працаздольным узросце, якія працуюць або шукваюць вакантныя месцы пры дапамозе службы занятасці насельніцтва.

Сяргей ГРЫБ.

НА ШТО ПАТРАЦІЦЬ ДАПАМОГУ?

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

ЯК ВЫКЛЮЧЫЦЬ НЯМЭТАВАЕ РАСХОДАВАННЕ ДЗЯРЖАЙНЫХ ВЫПЛАТ

Да карэспандэнта звярнуліся жыхары вёскі Загарадная, каб распавесці, як у адной сям'і патрацілі грошы адраснай сацыяльнай дапамогі. Выскоўчы лічаць, што адрасная дапамога павінна ісці бедным на харчаванне і неабходную вопратку. Але ж тая сям'я ў Загараднай пасля атрымання «сацыяльных» была заўважана нападпітку. Вось жыхары і прасігалі заважліва, адначасова пацікавіўшыся: ці трэба такім выдзяляць дапамогу?

Вёска Загарадная знаходзіцца на тэрыторыі Крапівенскага сельскага Савета. Старшыней тут Антаніна Макарэвіч. На пасадзе ўсяго год. — У адрасную дапамогу падала заяву і збіраюцца атрымаць даведкі 51 сям'я, — расказала яна. — Не ўсе заўважылі я атрымалі. А тая, хто атрымаў, сапраўды мелі патрэбу.

Пад грошы будучай адраснай дапамогі сям'я ўзлеза ў даўгі для таго, каб старэйшы сын змог уладкавацца на курсы шафёраў пры цэнтры занятасці насельніцтва. Яшчэ адзін сын вучыўся ў прафтэхвучылішчы. З восeni адтуль пазвалі і сельвыканкама, што хлопец нярэдка прапускае заняткі. Антаніна Анатольеўна высветліла: пры-

чынай таму зноў жа адсутнасць грошай, каб даехаць да месца вучобы. Часцей за ўсё хлопец пешшу хадзіў да вучылішча, а гэта каля дзевяці кіламетраў у адзін бок.

Сям'я з Шатравіна атрымала адрасную дапамогу — звыш двух мільёнаў рублёў. Усе грошы пайшлі на падтрымку дзяцей. Купілі ім вопратку, каб можна было паказацца на людзі, адклілі пэўную суму на транспартныя расходы ў будучым, аддалі даўгі. Дзякуючы гэтай дапамозе старэйшы сын сабраў усе даведкі, каб уладкавацца на працу пасля заканчэння курсаў. Толькі здаецца, што гэта дробязь, а насамрэч, каб нават да паліклінікі даехаць з Шатравіна і прайсці медыкамію, трэба каля пяці тысяч на аўтобус ды маршруткі. Ды і бялізну неабходна купіць, каб не сорамна было перад урачом распраўнацца.

Прыклады можна прадужыць. З таго ж Шатравіна атрымала адрасную дапамогу яшчэ адна сям'я (сын-падлетак і маці са слабым здароўем). Грошы пайшлі на вопратку хлопца і на ўладкаванне праблем з вучобай.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПЫТАННЕ ЗАСТАЕЦЦА АДКРЫТЫМ...

БЕЗ САЦЫЯЛЬНАЙ СФЕРЫ
ВЫТВОРЧАСЦІ НЕ МАЕ ПЕРСПЕКТЫЎ

Падчас рэалізацыі грунтоўнай Дзяржаўнай праграмы адраджэння і развіцця вёскі ўдалося вырашыць шэраг надзвычайных праблем жыхароў глыбіні. Заўважныя змены да лепшага адбыліся і сярод былых эканамічных аўтсайдаў — аграпрамысловых прадпрыемстваў, якія балансавалі на мяжы банкруцтва і без дапамогі не маглі выкараскацца з цяжкага становішча. Аднак рост вытворчых паказчыкаў з цягам часу можа запаволіцца. Асноўная прычына такога не надта сур'язнага прагнозу — адчувальны недахоп кадраў...

Чаму «апускаліся рукі»?

На Бярэзіншчыне з дапамогай інвестараў былі рэфармаваны чатыры гаспадаркі. Прычым да справы падключыліся як дзяржаўныя прадпрыемствы, так і прыватныя фірмы. Як лічыць старшыня Бярэзінскага райвыканкама Уладзімір Карпейчык, новыя гаспадары з разуменнем паставіліся да выканання сваіх задач. На развіццё стратнай сельскагаспадарчай гаспадаркі на працягу некалькіх апошніх гадоў інвестары выдаткавалі некалькі дзясяткаў мільярдў рублёў. Сумы значныя, аднак распарэзліся грошавымі рэсурсамі з рознымі, таму ўжо цяпер укладанні прыносяць рэальную адачу.

Тры гады таму да падсобнай сельскай гаспадаркі Мінскага аўтамабільнага завода далучаны стратны сельгаскааператывы «Маск». Сітуацыю ў гэтым аграпрамысловым прадпрыемстве цяжка вызначыць словамі — трэба было бачыць усё на ўласныя вочы, каб ацаніць ступень запустэчвання. — Ад усіх вытворчых памішканняў у далучаным СВК засталася толькі адна ферма — астатнія былі разбураны, — узгадвае кіраўнік падсобнай сельскай гаспадаркі МАЗа Васіль ЧАЙЧЫЦ (на фота). — Нам «у спадчыну» дасталася шмат зямель, якія доўгі час нічым не засяваліся і проста пуставалі. Сапраўды рукі апускіліся, калі бачылі такое, аднак трэба было брацца за справу.

У чаканні сэрвісу Асноўным накірункам дзейнасці падсобнай сельскай гаспадаркі МАЗа з'яўляецца жывёлагадоўля. Як тут лічаць, гэта найбольш выгадная справа. І маюць рацыю: значная частка даходаў складаецца ад рэалізацыі адпаведнай прадукцыі, перш за ўсё малака. Цяпер у сельгаспрадпрыемстве трымаюць даволі вялікі статак — 1,4 тысячы галоў буйной рагатай жывёлы (з якіх 408 кароў). Летась паставілі больш сучаснае абсталяванне — так званыя малакарыводы. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

МОСАР — АСТРАВОК ЦВЯРОЗАСЦІ

Маленькая беларуская вёска Мосар, што ў Глыбоцкім раёне, можа стаць першым населеным пунктам у Беларусі ды і, верагодна, у бліжэйшым замежжы, дзе на продаж спіртнога аб'явіць табу.

Для параўнання, калісьці іх было 8. Продаж спіртнога з рук і самагонаварэнне — гэта ў нас цяпер даволі рэдкія выпадкі, — расказвае Сяргей Шынькевіч. — А калі пачынаў працаваць, та к фактаў было мноства. Памятаю, як разам са старшыней сельвыканкама сядзелі ў «за-сідзе», каб адсачыць пэўныя парушэнні.

Так, праблем і на тэрыторыі Удзельскага сельсавета хапае. Як і ўсюды, прыходзіцца накіроўваць людзей у лясчэбна-працоўныя прафілакторыі... Адно грамадзянку накіравалі, яна звярнулася, зноў пачала піць. Другая раней была пазбаўлена бацькоўскіх правоў. Закадзіравалася. Здолела ўзяць сябе ў рукі, працаўладкавалася.

Сям'я цяпер як сям'я. Узлілі крэдыт у банк, купілі новую мэблю... Вельмі шмат робяць нашы паважаныя ксяндзы. Ёзас Булька стварыў пры касцёле святой Ганны музей цвярозасці, дзе ў спецыяльнай кнізе ўсё ахвотнікі могуць даць зарок не піць, і аляя цявэрзасці ёсць. Для цяжкіх падлеткаў ён арганізуе летні адпачынак... Айцец Міраслаў з Удзельскага касцёла французскаму накіроўвае ўсіх ахвотнікаў на заняткі груп ананімных алкаголікаў.

Кіраўнік, будзь патрабавальным! — Нашы участковы часта бывае на вытворчых пасяджэннях сельскагаспадарчых прадпры-

емстваў. Я ўпэўнены, што кіраўнікі гаспадар павінны больш актыўна супрацоўнічаць з участковымі, запрашаць іх у калектывы, — лічыць старшыня Удзельскага сельвыканкама Віктар Карман. — У кожным сельсавеце, згодна з адпаведным Указам Прэзідэнта, значна палепшылася матэрыяльная база. Транспарт патрэбны? Ніколі не адкажам. І саветы па прафілактыцы працуюць эфектыўна, калі ўчастковыя ў гэтым зацікаўлены. Нашы участковыя асабіста прыносяць павестькі, і паспрабую потым не прыйсці на пасяджэнне гэтага савета.

Мы дакладна ведаем, як правядуць дзеці канікулы, асабліва калі яны выхоўваюцца ў цяжкіх сям'ях. І працаваць летам школьнікам падабаецца, бо ў пачатку вучэбнага года ў ганаровай абстаноўцы яны атрымваюць грошы і падзкі. А колькі цікавых паездкаў для дзяцей было арганізавана: у Мірскі замак, у Мінск...

...Пасля святой імшы кобэндз у ліку іншага прапапоўвае людзям працоўную разбіліцую: напрыклад, трэба навесці чысціню на могілках. І працуюць людзі. А як жа адмовіцца? І сядзіць нагадаюць, ды і Бог усё бачыць. У Мосары на могілках, дарэчы, няма агароджаў вакол магіл. Агароджанка толькі ўся тэрыторыя. Людзі збіраюць грошы, ставяць калічкі на могілках і не збіраюцца больш я пахаваньняў, каб... піць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

А ПАДАТКІ — У РАЁННЫ БЮДЖЭТ

Гэты гарадскі пасёлак у Магілёўскай вобласці за апошнія некалькі гадоў з не самага прыметнага населенага пункта на дарозе «Магілёў — Мінск» ператварыўся ў сімпатычны і чысты райцэнтр.

Дададзім — дзе літаральна на вачах будуюцца новыя аб'екты. Каля аўташашы хуткімі тэмпамі ўзводзіцца фізкультурна-аздараўленчы цэнтр.

— Завяршэнне будоўлі запланавана на жнівень, — паведаміў старшыня Бялыніцкага раённага Савета дэпутатаў Мікалай Гузнякоў. — Там будзе вялікі плавальны басейн. У спартыўнай зале на 750 гледачоў пачне трэніроўкі наша вядомая жаночая гандбольная каманда. У комплексе будзе займацца спортам дзеці. Навокал з'явіцца добраўпарадкаваная зона адпачынку.

Бялыніцкі ўлады яшчэ ў 2006 годзе вырашылі стварыць праграму развіцця райцэнтра і з гэтай мэтай правялі анкетаванне насельніцтва. Людзі, якіх апыталі (а гэта не толькі раённыя розныя арганізацыі, але і старшакласнікі, якім далей жыць у гарадскім пасёлку), расказалі пра свае жаданні. Дарэчы, на той момант больш за палову марылі якраз пра басейн. Стварэнне новых працоўных месцаў — гэтага найбольш хацелі 43 працэнтны апытаныя. За мінулы год у гарадскім пасёлку іх створана паўтары сотні. Сёлета, ад пачатку года — яшчэ больш за 100.

— У спартыўным комплексе, калі ён адкрыецца, атрымаюць працу яшчэ прыкладна 40 чалавек, — працягвае Мікалай Гузнякоў. — І гэта самае галоўнае, на мой погляд, у рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця малых і сярэдніх гарадоў. Новыя працоўныя месцы, занятасць насельніцтва, развіццё вытворчасці і сферы паслуг. Адно цягнецца за другім, і ўрэшце вядзе да павышэння дабрабыту нашых людзей.

Яшчэ адна надзея Бялынічаў — ТАА «Фортайм». Гэта прадпрыемства больш за дзясцят гадоў займаецца дрэвапрацоўкай, а летась тут вырашылі асвоіць вытворчасць клеенага бруса. Не ўсё адразу атрымалася, але цяпер праблемы з фінансаваннем і пастаўкамі нямецкага абсталявання паступова вырашаюцца. Сёння на прадпрыемстве працуюць два з паловай дзясцятка чалавек, большасць якіх атрымала працу праз цэнтр занятасці. Будуць створаны і новыя працоўныя месцы.

Адзін з кіраўнікоў «Фортайма» Васіль Кузняцкоў плануе, што аб'ёмы вытворчасці прадукцыі дасягнуць 300 мільёнаў рублёў у месяц. Падаткі ж застануцца ў раённым бюджэце, што дазволіць карэнага жыхара Бялынічаў Васіля Кузняцова. Ён кажа: «Мне і маёй сям'і тут жыць — я адсюль нікуды не паеду!» Вядомы на ўсю краіну бялыніцкі праект — пабудова крухмальнага завода ў аграгарадку Цяхцін, цэнтры ААТ «Новая Друц»». Калісьці ў саміх Бялынічах быў крухмальны завод, але яго прызналі банкрутам і закрылі. Спецыяльны падлічкі, што больш выгадна будзе пабудоваць новую сучасную вытворчасць, чым рабіць мадэрнізацыю маральна і фізічна састарэлай.

Такім чынам, у беларускім Цяхціне пасяліліся кітайцы, бо менавіта кітайская карпарацыя выйграла тэндэр на пастаўку абсталявання. Будаванне пачалося ўвосень 2006 года. Кошт праекта ацэньваецца ў 17 мільярдў рублёў. Сёлета новая вытворчасць запрацуе, і бульба, пад якую ў сельскай гаспадарцы павялічылі плошчы, пачне перапрабляцца ў крухмал — вельмі запатрабаваны прадукт на ўнутраным і знешнім рынках. Акрамя гэтага, пасля нядаўняга візіту ў Цяхцін кіраўніка беларускага ўрада Сяргея Сідорскага, на новым заводзе з'явіцца дзве дадатковыя лініі: для сартавання і апрацоўкі бульбы пад патрэбы грамадскага харчавання, а таксама для вытворчасці чыпсаў. На новым заводзе плануецца стварыць 50 працоўных месцаў, атрымаць якія змогуць і жыхары раённага цэнтра.

Сярод перспектывных праектаў у Бялынічах называюць і фермерскую гаспадарку са смачнай назвай «Бальчок». Іван Падколінін не так даўно ўзяў у арэнду будынак закінутай свінфармы на ўскраіну райцэнтра, за свае грошы адрамантаваў яго, набыў парсючок і племянныя коней. Фермер мяркуе займацца аджоркам свінёй і (у перспектыве) пракатам коней, якія, прынамсі, з'яўляюцца яго хобі.

Паводле апятыяна жыхароў Бялынічаў, 39 працэнтаў выкарыстаў за адкрыццё маладзёжнага кафе. Час праішоў, і жаданні спраўдзіліся. Прычым у некалькіх варыянтах. У сучасным універсаме раённага спажывецкага таварыства «Ластаўка» з'явілася кафе. Працуе дзіцячы кафетэрыі «Сонейка». Прадпрыемлянік Аляксандр Юшкевіч адкрыў кафе «Белыя росы», якое тут жа стала адным з самых папулярных месцаў адпачынку.

Акрамя гэтага, паведамілі ў райсавеце, Аляксандр Юшкевіч плануе пачаць у Бялынічах вытворчасць еўраважыні і дзвярэй, а таксама адкрыць мыйку для прыватных аўтамабільаў, чаго, сцвярджае мясцовы народ, зроду не было ў гэтым гарадскім пасёлку.

— Калі ўсе вытворчасці запрацуюць, калі «пойдзе» прадукцыя і пашырэнне сферы паслуг, тады людзі адчуюць значэнне Праграмы развіцця малых гарадоў для іх жыцця, — значыць Гузнякоў. — Навошта нам будзе ў Магілёў за сорок кіламетраў ездзіць для таго, каб заказваць і вырабіць сучасныя шлопакеты? І не трэба будзе хавацца ў прыбярэжным кустарніку, каб памыць уласнае аўто — будзем ездзіць на аўтамытку як цывілізаваныя людзі.

У Бялыніцкім райвыканкаме ўпэўнены, што Праграма развіцця малых гарадоў проста неабходна жыхарам перыферыі, каб яны атрымалі доступ да сучасных даброт жыцця. Для гэтага трэба, каб працавалі прадпрыемствы, адкрываліся новыя, а іх работнікі мелі дастойны заробак.

Толькі з пачатку года ў Бялынічах створана каля трох дзясцяткаў новых камерцыйных арганізацый, палова з якіх будзе займацца вырабам тавараў і аказаннем паслуг. Напрыклад, мяркуецца наладзіць вытворчасць мэблі, сталічары, пластамасавых вырабаў, аказваць паслугі па рамоне аўтамабільаў, адкрыць цырульню і фотастудыю, рабіць перавозкі пасажыраў і грузаў... — І калі раней прыватны бізнэс часам успрымаў як спекуляцыю, то цяпер усё зразумелі: чалавек павінен сам клапаціцца пра сябе, пра сваё здароўе і свой дабрабыт. Так што мы вітаем любую ініцыятыву, — упэўнены Мікалай Гузнякоў.

Сёлета ў раённым бюджэце паступіць ад новаствораных прадпрыемстваў і арганізацый прыкладна 200 мільёнаў рублёў. А па вялікім рахунку, у Бялынічах спадзяюцца, што ў будучым спыніцца паведзі прадстаўнікоў моцнай паловы ў Расію, бо тут, на месцы, можна адшукаць добрую працу і атрымаць нармальны заробак.

— Кагдэ цяпер чакаюць жыхары Бялынічаў? — задумаўся Мікалай Гузнякоў. — Мяркуецца, напрыклад, што да 2010 года ў Беларусі з'явіцца яшчэ 30–40 лядовых плацовак. Бялынічам таксама не перашкодзіць бы ўласны лёд. Навыш бачыць, здараецца, воззяць сваіх дзяцей на жакейныя трэніроўкі ў Магілёўскі Лядовы палац спорту. Вось толькі наколькі гэта рэальна для невялікага гарадскога пасёлка — мець сваю лядовую арэну? Але марыць не шкодна: пахывём-пабачым!

Ілона ІВАНОВА.

АПЕКУНЫ ЦЯЖКІХ СЕМ'ЯЎ

У Пастаўскім раёне начальнікі аддзелаў і ўпраўленняў райвыканкама, кіраўнікі прадпрыемстваў і арганізацый, сельскагаспадарчых вытворчых кааператываў замацаваў за так званымі няўдалымі сям'ямі і з'яўляюцца іх афіцыйнымі апекунамі. Эфект ад такога незвычайнага падыходу з боку дзяржаўных службачы і кіраўнікоў ужо ёсць. Многія з ліку тых, каго такім чынам апякуюць, кардынальна мяняюць лад жыцця. А дзясцяткаў былых «цяжкіх» сям'яў нават палепшылі свае жыллёвыя ўмовы.

Як расказала намеснік старшыні Пастаўскага райвыканкама Ядвіга Кейзік, камісія па справах непаўналетніх райвыканкама створаны банк даных. Сюды занесены больш за 170 праблемных сям'яў, а каля 300 дзяцей зарэгістраваны ў якасці тых, якія знаходзяцца ў сацыяльна неабеспечаным становішчы.

— Мабільныя групы, створаныя па распараджэнні старшыні райвыканкама, з удзедам прадстаўнікоў дзяржаўных устаноў вызначаюць нават на сямейныя скандалы, — расказвае Ядвіга Эдмундаўна. — Бяруць з сабой відэакамеры, каб зафіксаваць усё факты... Больш за 3,8 мільёна бюджэтных грошай патрацілі на кадзіраванне падпалечнікаў, але гэта не вельмі эфектыўная практыка. Па пытанні прафілактыкі магу адзначыць і яшчэ адну праблему: большасць цяжкіх бацькоў — людзі ва ўзросце, іх даволі цяжка перавыхоўваць. Таму трэба ўважліва прыглядацца да кожнай маладой сям'і, працаваць з імі «на апераджэнне».

Аляксандр ПУКШАНСКІ, Пастаўскі раён.

МОСАР

АСТРАВОК ЦВЯРОЗАСЦІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Калі аднойчы да ксяндза Міраслава звярнулася жанчына, муж якой з'яўжаўся, ён даў ёй параду... навушчыца жыць побач з такім чалавекам. А яшчэ адзначыў, што самай неабходна выконваць наступнае правіла: не піць, не купляць, не частаваць. Так яна і зрабіла. Муж — так супала — кінуты піць. І сям'я абыходзілася доўгі час без спіртнога. А перад навагоднім святкам жонка вырашыла, што без шампанскага не абыйсця. У выніку зноў, як кажуць, пайшло-паехала... Ксёндз упэўнены, што прыгасосць і жыццёвая інтарэсы — верная памочніца ў барацьбе з «зялёным зміём». Пры касцёле ва Удзельце ёсць вельмі незвычайная вялікая батлейка — выключна свята, і з дынамікаў расказваецца адна з біблейскіх гісторыяў. Адначасова цягну па каналу вада, пачынаюць круціцца цацкі... Інакш як звычайным чынам яскравую батлейку не назавеш. Многія пасля ўбачанага задумваюцца і пра Бога, і пра сэнс свайго жыцця.

Галоўнае — жаданне

Слухаць ксяндза-прэлата Ёзаса Булькі можна гадзінамі. І нават калі ён публічна можа нешта непрыемнае сказаць, тыя, да каго адносяцца праўдзівыя словы, прыслухоўваюцца з павагай. У прыватнасці, звяртаючыся да ўчастковых, ён заўважыў: «Не можа таго быць, каб сам участковы піў на рабоце. А і такое бывае, на жаль. Нельга так...»

У свае 83 гады святар поўны планай. Ён шчыра марыць пра тое, што Мосар стане зонай без алкаголю. На жартуючы прашаючы супрацоўнікаў праваахоўных органаў працісаць па дамах, каб сабраць подпісы, толькі зазначыў, што трэба, каб людзі самі шчыра пажадалі жыць у цвярозай вёсцы.

У Мосары — 480 жыхароў.

35 тэлефонаў на 100 жыхароў

Напярэдадні святкавання 70-годдзя Мінскага філіяла РУП «Белтэлекам» у пасёлку Калодзішчы адбылося адкрыццё Музея сувязі Мінскай вобласці. У музеі сабраны экспанаты, якія ілюструюць усе перыяды развіцця электрасувязі: ад першых тэлеграфных і тэлефонных станцый да навішых распрацовак у галіне.

Гісторыя развіцця на Міншчыне электрасувязі вядзе адлік з 1859 года, калі на тэрыторыі Мінскай губерні адкрыліся першая тэлеграфная станцыя пры Мінскай губернскай паштовай канторы. У 1886 годзе было створана ўпраўленне Мінскай паштова-тэлеграфнай акругі. У той жа час з'явіліся і першыя тэлефонныя сеткі, якія першапачаткова прызначаліся для ўнутранага карыстання. У канцы XIX стагоддзя былі тэлефонназаваныя паліцыя і пажарная каманда горада Мінска, а ў 1896 годзе пабудавана першая на тэрыторыі Беларусі гарадская ўрадавая тэлефонная станцыя на 100 нумароў у Мінску. Першыя тэлефоны ў сельскай мясцовасці пачалі ўстаўляцца з сярэдзіны XX стагоддзя са з'яўленнем тэлефонных камутатараў у гарадах. Тэлефоны ўстаўляліся ў населеных пунктах, якія прылягалі да гарадоў і лічыліся прыгараднымі. На адну прыгарадную лінію падключалі да 7 тэлефонаў. Сёння ж на сетках Мінскага філіяла працуюць ужо каля 1 тысячы такіх тэлефонаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Дзяркам стала лягчэй працаваць, бо раней усё надоезнае даводзілася цягнуць у бачках, за змену больш за паўтону трэба было перанесці (уяўляецца нагрукну!). Пакуль за грунтоўную рэканструкцыю фермаў не браліся, паколькі на гэта неабходны вялікія сродкі (у межах некалькіх мільярдаў рублёў), якіх зараз няма. Аднак у перспектыве ў гаспадарцы плануецца перайсці на сучасныя тэхналогіі ўтрымання жывёлы, каб атрымаваць больш прадукцыі. Дарчы, ужо цяпер сельгаспрадпрыемства ў Бярэзінскім раёне — прызнаны лідар па вытворчасці малака. Па выніках мінулага года сярэдні надой ад каровы склаў 4,1 тысячы літраў (да рэфармавання — 1,5 тыс. л). І гэта не мяжа. Тлумачыцца усё проста: на зоймоку назапашвалася ўдасцаль якасных кармоў. У асноўным робяць стаўку на кукурузу (пад гэтую сельгасгаспадарчую культуру плануецца адвесці каля 300 гектараў). Хапае і збожжа, нават да вясны яшчэ запасы засталіся (200—250 тон), гаспадарка можа гандаляваць расліннаводчай прадукцыяй па больш выгаднай цене.

Штодзённая выручка ад рэалізацыі малака складае больш чым 3,5 мільёна рублёў. Прадукцыя пастаўляецца на сталічны малаказавод № 3, уся яна ідзе вышэйшым гатункам. Так што страт з-за якасці не адбываецца. У гаспадарцы з гэтым жорстка: аплата залежыць ад канкрэтнага выніку. Усе работнікі дакладна разумеюць такія патрабаванні. Калі раней звычайна ў дзяржэ адрадылі 50 тысяч рублёў у месяц, то цяпер у сярэднім атрымліваецца па 600—

Калі пераважная большасць з тутэйшых скажуць гарэзцы «не», ксёндз будзе вельмі шчаслівым. Як ён заўважыў, працэс пераходу да цвярозасці праходзіць не без праблем. Напрыклад, некаторыя адказныя асобы думалі, што гандаль у вёсцы будзе ў выніку забаронены спіртнога вельмі стратным. Маўляў, мала што будзе купляць, калі віно і гарэлка знікнуць з крамы.

Начальнік упраўлення прафілактыкі УУС Віцебскага аблвыканкама Рышард Малец цалкам і поўнасна на баку ксяндза і яго

Ходзяць чуткі, што месціцы тут наогул не п'юць. Вядома ж, гэта не так. Але ўсё больш людзей прытрымліваюцца здаровага ладу жыцця.

Што ў Ноевым Каўчэгу?

У імправізаваным Ноевым Каўчэгу ў скрынцы для смецця нехта пакінуў пустую бутэлку з-пад піва. Відаць, добра пагуляў ла кампанія. Як усё гэта выбываецца з агняўнай прыгожай карціны наваколія? У любым выпадку, факт для гасцей вёскі незразумелы. Напэўна, які і для многіх з тых, хто тут жыве. Бо менавіта талітэт насельніцтва мяняецца, а за цвярозай лад жыцця змагаюцца ўсім грамадствам не для справадчыч...

Між іншым, участковых запрацілі на нараду на тэрыторыю СВК «За Радзім'ю». Тылова назва мінулых саветаў часоў, ды і папулярны тост у многіх адначасова. Тосты, якія ўсё атрымаецца ў энтузіястаў, напэўна, адыдуць у історыю... Прыехаўшы ў Віцебск, на ўскраіне праз вокны аўтобуса адразу ўбачыў падлеткаў, якія сядзелі літаральна на мемарыяле паміж ахвярамі фашызму, пілі піва. Падумалася: калі б тут жылі такія ж людзі, як ксёндз Ёзас Булька і вясковы ўчастковы, такога не было б.

У гэтым сэнсе «культурнай сталіцы» і іншым гарадам трэба многаму навучыцца ў высюўцаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Глыбоцкі раён.

Фота
Анатоля КЛЕШЧУКА.

ПАДВОДЫ — НА ТЭХАГЛЯД!

Райаддзель Дзяржаўна-пекцы Брэстчынам разам з арганізацыяй мясцовай улады праводзяць агляд старэйшага вясковага віду транспарту — падводаў. У ходзе такіх аглядаў сустрач падводны абсталяваны святлодыёднымі элементамі, праводзяцца прафілактычныя гурткі.

— Чым апазнавальныя знакі на адной падводзе будзе больш, тым лепей, — кажаў карэспандэнту «МС» старшы інспектар Жабінкаўскага райаддзела ДАІ Уладзімір Сарока.

Інспектар разам з начальнікам аддзела Віктарам Мартынюком наведалі ўжо чатыры сельсаветы раёна. У мінулыя нядзелю, па водзе слоў Уладзіміра Сарока, такі агляд праішоў у Азяцкім сельсавете. На яго тэрыторыі — 11 населеных пунктаў, а падводны маюць 18 чалавек. Большасць вазаў былі абсталяваны неабходнымі элементамі. Многія вясковыя з'яўляюцца ўладальнікамі не толькі гужавога транспарту, але і трактараў або машыны. Некаторыя аўтаўладальнікі прыйшлі на мерапрыемства спецыяльна, каб задаць прадстаўнікам аўтаінспекцыі пытанні. Звярталі ўвагу работнікі міліцыі і на веласіпедыстаў. Такім чынам, агляд падводаў у кожным сельсавете становіцца карысным мерапрыемствам у плане высякі ўсіх удзельнікаў руху на вясковых дарогах.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПЫТАННЕ ЗАСТАЕЦЦА АДКРЫТЫМ...

700 тысяч. Можна быць і больш, калі сезон «вялікага малака» пачнецца.

Дык што, перспектывы ў рэфармаванай гаспадарцы самыя аптымістычныя? Аднак так здаецца толькі на першы погляд. У сельгаспрадпрыемстве цяпер працуюць 150 чалавек, сярэдні работнік амаль няма моладзі. Сярэдні ўзрост — у межах 50 гадоў. Калектыў фарміраваўся ў той час, калі стваралася падсобная гаспадарка аўтазавада. І гэта не мяжа. Тлумачыцца усё проста: на зоймоку назапашвалася ўдасцаль якасных кармоў. У асноўным робяць стаўку на кукурузу (пад гэтую сельгасгаспадарчую культуру плануецца адвесці каля 300 гектараў). Хапае і збожжа, нават да вясны яшчэ запасы засталіся (200—250 тон), гаспадарка можа гандаляваць расліннаводчай прадукцыяй па больш выгаднай цене.

Штодзённая выручка ад рэалізацыі малака складае больш чым 3,5 мільёна рублёў. Прадукцыя пастаўляецца на сталічны малаказавод № 3, уся яна ідзе вышэйшым гатункам. Так што страт з-за якасці не адбываецца. У гаспадарцы з гэтым жорстка: аплата залежыць ад канкрэтнага выніку. Усе работнікі дакладна разумеюць такія патрабаванні. Калі раней звычайна ў дзяржэ адрадылі 50 тысяч рублёў у месяц, то цяпер у сярэднім атрымліваецца па 600—

дзяцей), другую палову памяшкання абсталявалі пад краму. Вось, напэўна, і ўсе аб'екты, якія ёсць у цэнтральнай сядзібе гаспадаркі. Вёска, якія знаходзяцца ў бліжэйшай акрузе, невялічкія, зразумела, што і ў іх неразвітая «сацыялка».

Хто вернецца?

Катэджы ў Васілеўшчыне будаваліся яшчэ падчас стварэння падсобнай гаспадаркі (трэба ж было прыцягнуць неабходныя кадры) — тады дамы ўзводзілі цэлымі вуламі. Цяпер жыллёвую праграму «замарозілі». Па-першае, гаспадаркам-інвестарам крэдытных сродкаў пад будаўніцтва жытля на зручных умовах не выдзяляюць. Ды і няма вострай патрэбы ўзводзіць новыя домікі ў Васілеўшчыне — ёсць свабодныя катэджы. Кватэры вываляюцца, паколькі работнікі пакрысе перабіраюцца ў больш зручныя жылля жыцця месцы. Напрыклад, нядаўна звольніліся механізатар і слесар, якім іншым, адпрацавалі ў «МАЗАўсай» гаспадарцы 16 гадоў.

Яны пераехалі ў Пагост (цяпер гэта аграгарадок) — тут ёсць усё патрэбнае сацыяльнай сферы (школа, бальніца, клуб, крамы і г.д.), а таксама сучасныя камфартабельныя катэджы прапануюць. У такіх сельгаспрадпрыемствах, вядома ж, будоўля імкнуча патрапіць у тым ліку і маладыя спецыялісты. І

прыязджаюць — прычым не толькі з цэнтральнага рэгіёна, але і з Гродзеншчыны, Віцебшчыны. Дзеці з Васілеўшчыны займаюцца ў сярэдняй школе ў Пагосце (дарчы, гэты населены пункт знаходзіцца адсюль за 20 кіламетраў). Раней іх на аўтобусе гаспадаркі дастаўлялі, а цяпер возіць транспартам раённага аддзела адукацыі. Аднак ці вернуцца яны праз колькі гадоў у родную вёску? Пытанне, напэўна, застаецца адкрытым...

— Вельмі патрэбна абнаўленне калектыву, — кажа Васіль Чайчыц. — Літаральна праз 5—7 гадоў многія работнікі выйдуча на пенсію, так што праблема набудзе асаблівае гучанне. Выршыць пытанне за кошт штотдзённай дастаўкі людзей з вуснаў месцаў таксама наўрад ці ўдасца. Калі асобныя катэджы яшчэ можна такім чынам прывозіць на працу за 20—30 кіламетраў, то, да прыкладу, з дзяржэ так не атрымаецца — на працягу дня яны павінны па некалькі разоў быць на ферме. Таму пажадана, каб жыллі непадалёк.

Пакуль незапоўненыя вакансіі на Бярэзіншчыне не так і шмат: на пачатак красавіка іх налічвалася 79, каля 30 з іх — у вёсках. Як заўважыла начальнік аддзела службы занятасці Бярэзінскага райвыканкама Любові Фёдарова, асноўны попыт цяпер на спецыялістаў. Сярод заявак — ветурачы, агра-

номы, заатэхнікі, эканамісты. Рабочыя спецыяльнасці патрабуюцца ўсё менш. Тлумачэнне тут адно — мадэрнізацыя вытворчасці стымулюе попыт на кваліфікаваныя кадры. Прыцягнуць такія не так і проста. Паўны стымул у гэтым выпадку — належныя ўмовы, якія па большасці ствараюцца ў аграгарадках. А ў іншыя месцы моладзь проста «не даеце».

— У маладых спецыялістах Бярэзіншчына адчувае вялікую патрэбу, прычым гэта датычыцца не толькі аграпрамысловага комплексу, але і іншых сфераў (вострая сітуацыя з забеспячэннем кадрамі медыцынскіх устаноў), — лічыць старшыня Бярэзінскага раённага Савета дэпутатаў Ірына Крывашэй. — Звычайна яны ў нас доўга не затрымліваюцца: адпрацоўваюць належны тэрмін і з'яўджаюцца адсюль. Магчыма, так адбываецца і з-за таго, што ўмовы не надта прыцягальныя: няма прыроднага газу, чыгункі. Таму трэба імкнуцца да таго, каб больш задавальнае патрэбу ў спецыялістах за кошт мэтавых накіраваных устаноў вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай навучальнай устаноў вышэйшай школы нашага раёна — не толькі вясковых, але і гарадскіх. Зразумела, неабходна развіваць і сацыяльную сферу.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.
Бярэзінскі раён.

Пастаўчане любяць... блакітны акул

Жыхары Пастаў і гасці гэтага горада ў «Цэнтральным універсале» каапаганда № 2 Пастаўскай райсацыялкааперацыі не толькі могуць купіць далікатнае мяса блакітнага акула, крэветачную і нават масленую рыбу, але і прама на месцы атрымаць парадзі, як зрабіць з гэтых прадуктаў смачныя экзатычныя стравы.

Цэнны ў прырыце даступныя: 1 кіло стэйка блакітнага акула каштуе 23,6 тысячы рублёў, крэветачнай рыбы — кінгіп — 18 тысяч, масленая (без касцей) — 15 тысяч, брушка фаралі — 15 тысяч.

«Блакітнымі» васымногамі, а яны тут таксама прадаюцца (21,8 тысячы рублёў), жыхароў райцэнтра ўжо не здзіўляе. Які м'ясам нізскага кракадзіла па цене 146 тысяч за кілаграм. Што датычыцца рыбных прадуктаў, якія вельмі папулярныя сярод пакупнікоў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Пастаўскі раён.

з-за адсутнасці сродкаў у сям'і не могуць іншы раз дабрацца падлеткі да прафгэзвучылішча ці курсав, каб атрымаць спецыяльнасць.

А без спецыяльнасці малады чалавек аказваецца ў шэрагу беспрацоўных альбо ў зланычэнці. Відавочна, што неамалую ролю ў росце зланычэнскага адбывае матэрыяльная незабеспечанасць сям'яў. (Дарчы, Крпівенскі сельсавет з'яўляецца адным з лідараў па маладзёжнай зланычэнскай.)

Намеснік начальніка ўпраўлення сацыяльнай абароны Аршанскага райвыканкама Вера Сіняўская расказала, што адрасную дапамогу па раёне ўжо прызначаюць 265 сям'ям, па Крпівенскім сельсавете — 38 сям'ям. І гэта не канчатковы вынік. Шмат дакументаў яшчэ аналізуюцца. Вера Фёдарайна павадала, што адпрацоўвае адрасную дапамогу, служба сацыяльнай абароны адрозна тэлефануе ў сельвыканкам і школу, каб прапанавалі яе выкарыстанне. Яна заўважыла, што, магчыма, на першым этапе выплат дзесяці не паспелі працягнуць выкарыстанне грошай да рубля. Але на наступным этапе імгнутава іх расходуванне будзе выключана.

Вольга ШУТАВА.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, СТАНАВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:
МАЛАФЕЕЎ А. А., старшыня Пастаяннай камііі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні;
АНИКЕЕВА Л. А., старшыня Пастаяннай камііі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;
САСОНКА М. П., член Пастаяннай камііі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;
СЯЛІЦКІ В. С., старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў;
СІВАКОВ В. А., старшыня Аршанскага гарадскога Савета дэпутатаў;
ЯРКОВІЧ В. І., старшыня Круглянскага сельсавета Мегілёўскай вобласці.

АДКАЗНАЯ ЗА ВЫПУСК: НАТАЛІЯ КАРПЕНКА.

Кантакты тэлефон 292 21 03.

ВАЛЕРІЙ СІДОРЧУК.

А КАК У СОСЕДЭЙ?

САМОСТОЯТЕЛЬНОСТЬ ЕСТЬ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

В Российской Федерации существуют три уровня власти: федеративный, региональный и муниципальный (местное самоуправление)

6 октября 2003 г. была принята действующая редакция федерального закона «Об основах основ организации местного самоуправления в РФ». До 2005 г. в России действовала одноуровневая система местного самоуправления и, например, в Калининградской области с населением около 1 млн человек (где второй по численности этнической группой являются белорусы, а в Правдинском районе они составляют 30 % населения), функционировало 22 муниципальных образования (в то время как в одной области Беларуси насчитывается около 200 административно-территориальных единиц).

Это позволяет россиянам минимизировать управленческий аппарат и административные расходы и в следствие этого привлечь в Советы и администрации квалифицированных муниципальных служащих. В РФ отсутствует такой исполнительный орган, как исполком, и это может быть оправданно тем, что исполнительный орган принимает решения по оперативным вопросам, для чего требуется определенная быстрота. Но самое главное, при распоряжении материально-финансовыми ресурсами необходима персональная ответственность. В этой связи начальники структурных подразделений (управлений, комитетов) являются по должности заместителями глав администраций и вправе принимать самостоятельные решения, чем обеспечивается ответственность органов власти, которая реально, как известно, может быть исключительно персональной.

В крупных городах (например, Калининград) глава муниципального образования именуется мэром, в более мелких городах — главой городского округа, в сель-

ских — главой района. Главы муниципальных образований избираются на муниципальных выборах либо представительным органом муниципального образования и могут быть в поселении с численностью населения менее 1000 человек одновременно главами местной исполнительной власти (администрации) и председателем представительного органа муниципального образования. В крупных городах наряду с должностью мэра имеется должность председателя Совета (Думы). Муниципальные выборы назначаются представительным органом муниципального образования в сроки, предусмотренные его уставом.

Структура мэрии, или администрации муниципального образования, определяется законодательством, в том числе муниципальными служащими, утверждается собранием депутатов, поэтому не является унифицированной для всей страны. Как правило, финансово-экономический блок образуют финансовое и правовое управления, управления экономики и разви-

тителей, помощника и эксперта-консультанта председателя, организационно-аналитический отдел, нормативно-правовой отдел, общий отдел, бухгалтерию, пресс-службу, контрольно-счетную комиссию. Имеется также семь депутатских комиссий, в том числе комиссия по земельным ресурсам и рекламе, результаты работы которой наиболее очевидны. Срок полномочий депутата устанавливается уставом и не может быть менее двух и более пяти лет. Не более 10 процентов депутатов вправе исполнять свои полномочия на профессиональной постоянной основе, как правило, с зарплатой первого заместителя главы муниципального образования.

В соответствии с новой редакцией Закона «Об основах организации организации местного самоуправления в РФ» в период до 1 июня 2006 г. был осуществлен комплекс мероприятий по созданию муниципальных образований и поселений с численностью населения свыше 3 тыс. человек. В результате был совершен переход к двухуровневой системе местного самоуправления по схеме: муниципальный район — один или несколько населенных пунктов. До 1 января 2005 г. были установлены границы и статус муниципальных образований; до 1 ноября 2005 г. — обеспечено проведение выборов представительных органов новых муниципальных образований; до 1 января 2006 г. — приняты уставы новых муниципальных образований, размежевано имущество. Если до 2005 г. в стране было 11,7 тыс. муницип-

альных образований, то теперь — 24,5 тыс.

Имеются все основания полагать, что реформа обеспечит децентрализацию местной власти (чему способствует наделение муниципальных поселений обширными полномочиями по решению вопросов местного значения), а также новые подходы к регулированию межбюджетных отношений, в рамках которых наряду с бюджетами муниципальных районов предполагается формирование бюджетов сельских и городских поселений.

Районы будут выполнять задачи территориального, межпоселенческого значения: содержание и строительство автодорог между населенными пунктами; организация транспортного обслуживания между поселениями, охраны общественного порядка муниципальной милицией, предоставление дошкольного и общего образования, скорой медицинской и первичной медицинской-санитарной помощи, утилизация и переработка бытовых отходов, опека и попечительство; в том числе выравнивание уровня бюджетной обеспеченности поселений, входящих в состав муниципального района, за счет средств бюджета района.

К ведению **городских и сельских поселений** отнесены предоставление жилищно-коммунальных услуг, вывоз бытовых отходов и мусора, транспортное обслуживание в границах поселений, строительство и содержание муниципального жилищного фонда, автодорог, благоустройство, освещение улиц, обеспечение услугами организаций куль-

туры, развитие массовой физической культуры и спорта и т.п.

Разграничение доходов между всеми уровнями бюджетов должно обеспечивать возможности самостоятельного осуществления расходовных полномочий, предсказуемость и стабильность налоговых доходов бюджета каждого уровня. Ориентация в большей степени осуществляется на вертикальное, а не на горизонтальное бюджетное выравнивание. Собственные доходы являются основным ресурсом для эффективного осуществления собственных полномочий. А нормативы отчисления налоговых доходов, закрепленных на бессрочной основе, едины для всех муниципалитетов одного типа.

За местными бюджетами предполагается закреплять (по единым нормативам на постоянной основе) доходные источники, позволяющие финансировать как можно большую часть возложенных на органы местного самоуправления полномочий. Характерными чертами местных бюджетов является равномерное размещение налоговой базы по территории региона; относительно невысокая мобильность налоговой базы; возможность органов местного самоуправления реально влиять на базу налогообложения и собираемость налогов; отсутствие у органов государственной власти возможности устанавливать налоговые льготы; непосредственная связь налога с уровнем благосостояния населения, проживающего на данной территории.

Валерий СИДОРЧУК.

Нашчадкі вогненных вёсак

Жыхарка вёскі Янушкавічы Валожынскага раёна Данута Вікенцьеўна Шаўлюўская — адна з тых нямногіх, каму пашанцавала выжыць 9 жніўня 1943 года, калі немцы палілі вёску разам з жыхарамі.

Пасля вайны вёска адрэзлася. У Дзяржаўным мемарыяльным комплексе «Хатынь» Янушкавічы пазначаны на «галінах дрэў» адрэдаваных вёсак.

Некалькі ўдакладненняў і каментарыяў да ліста ў рэдакцыю Дануты Вікенцьеўны.

У даведанчай і энцыклапедычнай літаратуры сустракаюцца розныя лічбы — і

па колькасці жыхароў у даваенных Янушкавічах, і па колькасці хат. — Не-не, верце толькі мне! — пераконвала Д. Шаўлюўская. — Я ўсё жыццё збіраю звесткі. У нашай вёсцы засталася толькі восем цэлых сем'яў, згарэла 76 чалавек, з іх 25 дзяцей... Яны сталі снідаць мраз, гэтыя дзеці. Не магу жыць з гэткім грузам.

Данута Вікенцьеўна піша і пра Франца Кушалю з суседняй вёскі Доры. Гэта адзін з галоўных нямецка-фашысцкіх прыслужнікаў, саўдзельнік страшных злачынстваў супраць грамадзян Беларусі.

Вёска Доры Валожынскага раёна была

ла знішчана ў ліпені 1943 года. Немцы загадалі жыхарам ісці ў царкву памаліцца. Хто адмаўляўся — забівалі на месцы. Калі ў царкве была ўся вёска, храм падпалілі. Зажыва згарэла каля двухсот мірных жыхароў...

Данута Вікенцьеўна Шаўлюўская скончыла філагалічны факультэт БДУ, працавала ў роднай школе ў Пяршах. 47 гадоў выкладала рускую і беларускую мову і літаратуру. Мае шмат прафесійных узнагарод. 25 год вучняў скончылі школу з залатым медалём.

А сама яна выгадала трох дачок. Таццяна ПАДАЛЯК.

«МАЕ СЯБРОЎКІ-АДНАГОДКІ ЗАГІНУЛІ, ЯК РАСТАПАТАНЫЯ КВЕТАЧКІ...»

Да Вялікай Айчыннай вайны ў вёсцы Янушкавічы Валожынскага раёна пражывала 198 чалавек у 32 дамах.

...Вёска займала адно з першых месцаў у Пяршэйскай гміне (гэта сельсавет). Цяпер у вёсках адзначаюць «Дом высокай санітарнай культуры», а да вайны вылучаліся цэлыя вёскі, якія займалі 1-е, 2-е, 3-е месцы. Гэта ўсё рабілася «дзеля гонару», грамадства, проста адзін аднаго падштурхоўвалі, каб чысціна была на вуліцы, на падворку, платы маляванья, беленья, мноства кветак у агародчыку, дрэвы каля дачы.

Быў вельмі развіты такі від мастацкай самадзейнасці, як песні на прыродзе. Пачынаюць жаць, у помылі спаляюць жніво. Першы куплет пачынае першая жанчына, прыпеў падхоплівае ўсё поле, другі — другая жанчына і так далей. Ажно поле разлягалася ад песень. Жылі дружна, весела.

І ўсё рухнула ў адзін страшны момант. Вёска не стала 9 жніўня 1943 года. А было так. Дзесяці ў пачатку ліпеня, ранкам, уварваліся ў вёску немцы, па хатах пайшоў солтыс (староста) і загадаў усім выйсці на дарогу. Падняла нас маці сонныя, ускупілі сукеначкі і босянкія выскачылі на дарогу. А немцы паўсёму ідуць да чалавекі ў калону, пералічылі і пагналі ў напрамку да вёскі Баравікоўшчына — гэта за 9 км.

Але гналі страшна: заходзілі наперад, хаваліся за кусты і адтуль, паверх калона, стралялі. Людзі падалі на зямлю, падцімаліся, іх зноў лічылі, і каб хоць адзін чалавек уцёк, то ўсё пастралілі б.

Прыгнучы ў Баравікоўшчыну, а там ужо было цэлае мора людзей з навакольных вёсак. Закрылі ўсіх у вялікае гумно. Бачым — растапілі кулямётныя вакол, каністры з бензінам прынеслі. І толькі заставалася запаліць. Але раптам на легкавой машыне прыехаў іх начальнік і стаў нешта герагетаць пасвойму. Кулямёты прынялі, адчынілі дзверы... Аднак мы даведзіліся, што за гумном ляжаць забітыя пяршэйскія ксяндзы Ахілес Пухала і Герман Стэмьпен. Нас пагрузілі ў машыны і павезлі да Мінска.

Па дарозе рабілі абстрэл партызаны, каб людзі ўцякалі. Але не было магчымасці: немцы жанчын і дзяцей везлі асобна ад мужчын. А як жа кінець сям'ю? У Мінск прывезлі ў Чырвонае ўрочышча, у былыя салдацкія баракі, дзе стаялі толькі пустыя ложка. Дарослых галі на работу пад канвоём. Раз у дзень давалі баланду: брукча звараная і крыху мукі. А перад баракам, за калючым дротам, пад агарыстым небам, былі палонныя саветскія салдаты. Ён не кармілі, моладзь умудралася кінуць ім хоць

Сяргей РАСОЛЬКА.

кавалачка хлеба. Гэтыя салдаты адмовіліся перайсці на бок немцаў.

І так прайшло некалькі тыдняў. У баракі прыходзіў пару разоў у суправадзэнні вялікай аховы нямецкай пачынае першая жанчына, прыпеў падхоплівае ўсё поле, другі — другая жанчына і так далей. Ажно поле разлягалася ад песень. Жылі дружна, весела.

І ўсё рухнула ў адзін страшны момант. Вёска не стала 9 жніўня 1943 года. А было так. Дзесяці ў пачатку ліпеня, ранкам, уварваліся ў вёску немцы, па хатах пайшоў солтыс (староста) і загадаў усім выйсці на дарогу. Падняла нас маці сонныя, ускупілі сукеначкі і босянкія выскачылі на дарогу. А немцы паўсёму ідуць да чалавекі ў калону, пералічылі і пагналі ў напрамку да вёскі Баравікоўшчына — гэта за 9 км.

Але гналі страшна: заходзілі наперад, хаваліся за кусты і адтуль, паверх калона, стралялі. Людзі падалі на зямлю, падцімаліся, іх зноў лічылі, і каб хоць адзін чалавек уцёк, то ўсё пастралілі б. Прыгнучы ў Баравікоўшчыну, а там ужо было цэлае мора людзей з навакольных вёсак. Закрылі ўсіх у вялікае гумно. Бачым — растапілі кулямётныя вакол, каністры з бензінам прынеслі. І толькі заставалася запаліць. Але раптам на легкавой машыне прыехаў іх начальнік і стаў нешта герагетаць пасвойму. Кулямёты прынялі, адчынілі дзверы... Аднак мы даведзіліся, што за гумном ляжаць забітыя пяршэйскія ксяндзы Ахілес Пухала і Герман Стэмьпен. Нас пагрузілі ў машыны і павезлі да Мінска.

Па дарозе рабілі абстрэл партызаны, каб людзі ўцякалі. Але не было магчымасці: немцы жанчын і дзяцей везлі асобна ад мужчын. А як жа кінець сям'ю? У Мінск прывезлі ў Чырвонае ўрочышча, у былыя салдацкія баракі, дзе стаялі толькі пустыя ложка. Дарослых галі на работу пад канвоём. Раз у дзень давалі баланду: брукча звараная і крыху мукі. А перад баракам, за калючым дротам, пад агарыстым небам, былі палонныя саветскія салдаты. Ён не кармілі, моладзь умудралася кінуць ім хоць

жыла сям'я Юзі Гадлеўскага. У яго гумне схаваліся карнікі. У дом зайшоў немец, сеў за стол, адкрыў шубфлядку, дастаў адтуль кнігу для набажэнства і загаваў з гаспадарам на польскай мове.

І сёння гэтая сям'я лічыцца, што іх выратавала святая кніга, бо кат запытаў: «Вы каталікі?». У адказ пачуў: «Так». Сказаў: з дома нікому не выходзіць, а яму прынесці гарэлкі і закускі. Умомант з'явіўся глячок самагонкі, сала, міска мёду і хлеб. Як наступіла поўнач, ён сказаў сям'і выходзіць, бо будучы паліць вёска. Вывёў 5 чалавек, паказаў куды паўці, каб не трапіць на засаду. А іх бабуля адмовілася злезці з печы і была забіта.

Яшчэ адну сям'ю абараніў немцы. У Гадлеўскага Віццэўка яго пацаставалі, а праз месяц ён быў у атрадзе карнікаў, які паліў Янушкавічы. Немцы ўспомніў гэту сям'ю, прыйшоў і паказаў, што будучы тры рабіць — «пых і пух» — гэта значыць паліць і страляць. Паказаў, каб уцякалі. У іх у хаце быў якраз сусед Поклад Броніс, які таксама вывёў сваю сям'ю.

...На золку ў нядзелю немцы разбіраліся па хатах і сталі забіваць людзей.

Першым вёскай адчыніў забойцам прафесар Пратасевіч Франц, які падчас вайны прыехаў на сваю малую радзіму, бо выкладваў да вайны ў Вільні ў ўніверсітэце. Яго застрэлілі. А ў другой палове дома жыла сям'я Урублеўскіх, 4 чалавекі: як пачулі стрэлькі, хутка выскачылі праз акно ў сажалку і схаваліся ў вадзе.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У дом да Уладзіміра Пратасевіча сагнаў немец дзве сям'і, палажыў іх на падлогу, а 13-гадовага Рэяна здагавалася, што будучы страляць, адчыніла акно і выскачыла, прабегла метраў 20, а кат праз акно ў яе выстраліў. Так яна загінула.

Гэта было ў суботу, а з нядзелі на панядзелак вёска Янушкавічы была спалена разам з людзьмі. Іх не стала ранкам. Згарэлі ў агні 76 чалавек, у асноўным жанчыны з дзецьмі і старыя людзі. Дзетак было 25 і дзве цяжарныя жанчыны, якія чакалі з'яўлення на свет немцаў і яны прыехалі дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У дом да Уладзіміра Пратасевіча сагнаў немец дзве сям'і, палажыў іх на падлогу, а 13-гадовага Рэяна здагавалася, што будучы страляць, адчыніла акно і выскачыла, прабегла метраў 20, а кат праз акно ў яе выстраліў. Так яна загінула.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

У Радныя Пятра захварэла жонка, і ён папрасіў суседскай дзяўчынку падаць карову. Карнікі ўбачылі яе і давай вырываць дайніцу з рук. Заступілася жонка Пятра і тут жа была застрэлена, а ён дзівачынна выжыў. А гаспадар пачуў нядабрае і схавалася ў варыны ў ачкамі, а як хата загарэлася, выскачыў праз акно пад куст.

нула, а бацькі былі ў Чырвоным ўрочышчы. Ранены ў галаву Яська Пратасевіч выскачыў, як дом загарэўся, схавалася за кустом і бацьку, як насупраць у доме немцы тры разы кідалі дзяўчынку Голуб Галіну ў агонь...

Самая жудасная карціна запомнілася мне, як перахоўвалі жанчыну з 4 дзецьмі. Мабыць, яны пачулі стрэлы і выбеглі ў сад, трапілі на засаду. Усе загінулі ад кулямётнай чаргі. Бацька іх быў у Чырвоным ўрочышчы, а пахаваў іх сусед — выкапаў яму, зляжыў усіх, накрывы пакрывавалі і засыпаў зямлёй. А як вярнуўся бацька, то іх перахаваў на могілкі. (Толькі адзін чалавек працаваў у процівагазе, дастаў паўгнілыя труны.) Дастаў двухгадовага хлопчыка, гадоўка якога была прабіта дзвюма кулямі, а ў ружыцы трымаў кавалачка хлеба: мабыць, плакаў, а маці сучышала. Жах!

...Тыя, хто застаўся жыць, пакрысе забудаваліся. Атрымалася вёска з 17 хат... Пасля вайны збіралі звесткі аб загінулых. І ні ў якіх архівах прозвішчаў сваіх землякоў не знайшла. Паўстала пытанне, як увекавечыць памяць аб іх, у які сваёй душы нашу вялікае боль за іх да 60 гадоў. Я ўсталі свядомым чалавекам, настайчыняй, а мае сябры-аднагодкі загінулі, а растаптаных кветачкі, нават не паспеўшы раскрасць свае палесткі. А кім былі яны сталі? Аб гэтым я ўсё сваё жыццё непакояюся.

У 60-я гады ў Валожынскім раёне стаялі помнікі каля знічаных вёсак. Камісія з Мінска была ў сельсаветах. Я ўсё расказала, прывезла да вёскі. Яны паглядзелі і зрабілі выснову: «Тут наперад патрэбна дарогу пабудавана, бо на экскурсію ніхто не прыедзе, а потым — помнік». Праз некаторы час дарога стала шасэйнай, а помнік няма.

...Напалса ад вёскі калектыўнае пісьмо нашаму дэпутату Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Дубовіку Мікалаю Мікалаевічу, каб дапамог увекавечыць памяць 76 знічаных жыхароў вёскі. Ён гэтую справу завярнуў.

У 2007 годзе ў парк у Пяршах побач з барэльевым-помнікам устаноўлена пліта з імёнамі ўсіх загінулых нашых землякоў. Мы ўдзячны дэпутату Дубовіку М.М. і раённым уладам, якія выканалі нашу просьбу.

Пліту памятную паставілі ў парк, у вёсцы Пярша, бо вёска Янушкавічы пусцее, цяпер у ёй 9 дамоў, у якіх пражывае 15 чалавек. У парк Пяршэйскага сярэдняй школы заўсёды падтрымлівае належны парадак.

З газеты «Звязда» даведлася пра акцыю «Нашчадкі вогненных вёсак». Вы робіце добрую справу. Вось чаму я і пішу — каб увекавечыць памяць аб замучаных аднавяскоўцаў.

ШАЎЛЮЎСКАЯ Данута Вікенцьеўна, вёска Янушкавічы Валожынскага раёна.

п'яццадзятых гадах у наш Дом афіцэраў прыехалі рускі тэатр імя Коласа з драмай... Назву яе, шкада, не прыпомню, але распаўсюдвалася ў ёй пра вязняў жаночага лагера, з якога ўцякалі дзве дзяўчынкі.

Ігралі і прафесійныя, вядомыя артысты. А вось для так званых масавых сцэн, у спектакль запрасілі аматараў. У тым ліку — і мяне: апраўнілі ў нейкае рыззэ, паставілі на сцэне...

Як цяпер бачу: заслона павольна паднімаецца, у зале, як кажуць, яблык не ўпадзе...

Але расказваюцца я не паспела, бо на сцэну, лічы тут жа, выскачыла цётка-наглядчыца. Яна стала размахваць бізюном і далыт-вацца, як збеглі палонныя.

Ніхто ёй нічога не казаў. І тады яна падскокчыла да мяне і як зарывае: — Можна ты ведаеш? Я не на жарт спужалася, але правоміла: — Не!.. Не, я не ведаю. Далібог!

Ад роту плечы ў наглядчыцы аж затрэслася, яна мусіла збегчы са сцэны. Заслоны адрозу закрылі...

Пасля спектакля адзін з артыстаў сказаў і маме, і мне, што палонную я сыграла вельмі натуральна...

Хоць артысткай патым так і не стала. М.К. Любаскіна, г. Барыўка.

Любіш браць, любі і аддаваць

Раён наш густанаселены, рабочай сілы халапа і хапае, а вась заробкаў — не. Таму мужыкі ў нас здэвалі збіраліся ў брыгады шабашнікаў і ехалі... Ехалі ва ўсе куткі былішка Савецкага, але ж называлася гэта — «ехаць на Алтай». Альбо — прыехаць адтуль. І, вядома ж, прывезці добрую калейку, за якую патым жонкі і дачкі, на зайздасці іншым, накупляюць модных абноваў...

Здараліся, аднак, і казусы. Прынамсі, на тым Алтай адна з

Сёння Месяц Апошняя квадра. Месяц у сусор'і Рыб. Сонца Усход Заход Даўжыня дня

Надвор'е на заўтра Віцебск +8...+10°C +15...+17°C Гродна +7...+9°C +16...+18°C Мінск +10...+12°C +14...+16°C Брэст +8...+10°C +18...+20°C Магілёў +8...+10°C +14...+16°C Гомель +9...+11°C +16...+18°C

У суседзяў Варшава +18...+20°C Кіев +15...+17°C Рыга +14...+16°C Вільнюс +15...+17°C Масква +19...+21°C С.Пецярбург +14...+16°C

30 красавіка 1487 год — як сяло Дабучын заснаваны Пружаны (адносіцца да гэтага назва выходзіць са звароту, назва Пружаны замачаная пры атрыманні магдэбургска права ў 1589 годзе. З таго ж года год карыстаўся гербам. У тыя часы Пружанамі валодала каралева Польшчы і вялікая княгіня літоўская Бона Сфорца з дынастыі міланскіх герцагаў. Тым горад атрымаў герб з італьянскім радавым сімвалам — блакітны змей (дракон) з залатой каронай на галаве, які трымае ў пашчы дзіця. 1945 год — саветскай вайны ўзніла над захопленым рэйхстагам у Берліне Сцяг Перамогі. 3 канца XVI ст. гэта назва выхадзіць са звароту, назва Пружаны замачаная пры атрыманні магдэбургска права ў 1589 годзе. З таго ж года год карыстаўся гербам. У тыя часы Пружанамі валодала каралева Польшчы і вялікая княгіня літоўская Бона Сфорца з дынастыі міланскіх герцагаў. Тым горад атрымаў герб з італьянскім радавым сімвалам — блакітны змей (дракон) з залатой каронай на галаве, які трымае ў пашчы дзіця. «Чакаюць свайго часу толькі тыя, для каго ён ніколі не наступіць. Астатнія дзейнічаюць сёння». Рыгор Ландау (1877-1941), рускі філосаф, крытык, публіцыст.

Усміхнёмся! Прыгожымі мужчынамі жанчыны любуюцца, разумнымі любяць, добрых кахаюць, адважных баюцца, але замуж выходзіць толькі за дужых. Так ім, дужым, і трэба! Мужык у аптэцы: — Мне, калі ласка, таблеткі ад скапусці. Толькі сям'я-самыя таньняя... Цешча новыя зубы ўставіла, за тысячы баксаў! За раз ветлівая стала, у спрэчку са мной уступаць асцерагаецца...

Жанчына прыходзіць да доктара і шардзіцца на хранічнае стомленасць. Урач пугаецца: — З якой рэгуляцыяй вы ведаеце паловое жыццё? — Тры разы на тыдзень: па панядзелкам, серадам і суботам. — Вам варта скараціць палавыя

кантакты да двух разоў у тыдзень — можна выключыць сераду, напрыклад. — Не, доктар, сераду нік нельга: гэта адны дзень, калі я займаюся сэксам з мужам.

Добрая работа У народзе кажуць, што адзін, але добры сусед, даражыш чым сем далёкіх родзічаў. Чыстая праўда, але ж бываліца мая пра суседа дрэннага. Некалі непадалёк ад нас два ворагі жылі — Ігнат і Архіп. Гаспадаркі добрыя мелі, хлеба і сала — ад пуды, а зайрэдаць яшчэ больш. Так і цыкавалі, што ў іх на падворку робіцца, так і «клядалі, куды трэба», калі нешта, драбніцы, крамоўнае.

Вось і ў чарговы раз... У Ігната сынкоў з'явіўся. Трэба ж хрэсьбіны справіць, а, значыць, добрай самагонкі нагнаць? Спецыяльна, з вечара, ён усё падрыхтаваў, устаў на золку, вокны завесіў так, што камар носа не ўваб'е... Націснуў, як кажуць. Адрозу ж апарат у схованку, брагу — карове, каб і смуроду не было... Толькі сам у хату, каб самагонку схаваша, — сабакка забрахаў. Ён зіркі ў акно — міліцыя ў двары. Жонка за гарэлку (я ў грэлку паразліваная была) і бегла па хаце — што рабіць, куды схаваша?

А ў лістоўцы ў гэты час малы закрэктаў. Яна, як за саломінку — тыц прадкут яму пад матраскі.

І частковцы на парозе ўжо, па хаце ходзіць, ва ўсе куткі зазірае. Да ложка падшоў, дзе большыя дзеці сядзелі. Пугаецца: — Ну, кажыце, што татка ночку рабіў?

— А тое, — сумленна адказвае трохгадовы Ванечка, — што ў калысцы ляжыць.

Падшоў частковцы да той лёлкі, полаг адхінуў, бачыць — немаўлятка там: кругленькае, ружовенькае, як тое сонейка. Заўважыўшы, падумаў: «А нядражня работа ў мужыка... Не тое, што ў мяне».

І з гэтымі думкамі — да суседа... Ад злосці, што той і сам абы чым займаецца і другім вышывае, пратакол на яго склаў — за падманны выклік.

Н.С., г. Барызна. Рубрыку вядзе Вялічэна ДАУНАР.

ВАСЕМНАЦАЦЬ ІМЁНАЎ У ГІСТОРЫІ МІНШЧЫНЫ

Адбылася прэзентацыя кнігі пра лепшых людзей Міншчыны «Гонар зямлі Мінскай», у якую ўвайшлі нататкі пра васемнаццаць герояў воласці.

Ініцыятыву і фінансавую падтрымку ў выданні кнігі аказаў Мінскі абласны выканаўчы камітэт. Старшыня аблвыканка Леанід Крупец зазначыў: «Пра людзей Міншчыны напісана шмат артыкулаў, кніг, знята шмат фільмаў... Гэтая ж кніга аб'юдаў

Крайна Здароўя

Выпуск № 22 (78)

- НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў МАІ**
- 2, пятніца, 8.30—9.00
 - 4, нядзеля, 6.30—11.00
 - 6, аўторак, 7.30—10.30
 - 8, чацвер, 1.00—10.00
 - 10, субота, 0.00—12.00
 - 12, панядзелак, 7.00—18.00
 - 14, серада, 15.00—24.00
 - 15, чацвер, 0.00—3.00
 - 17, субота, 2.30—14.00
 - 20, аўторак, 1.00—2.30
 - 22, чацвер, 3.30—15.00
 - 24, субота, 11.30—23.00
 - 25, нядзеля, 0.00—2.30
 - 27, аўторак, 2.00—12.30

НЯМЕЦКІ ПРАФЕСАР НАВУЧАЕ МАГІЛЁўСКИХ ГІНЕКОЛАГАЎ

Галоўны ўрач Кельнскай жаночай клінікі Томас Рэмар правёў некалькі складаных аперацый у Магілёўскай абласной бальніцы № 1 і выступіў з лекцыяй перад медыкамі.

Прафесійная стасункі вядомага кельнскага прафесара з магілёўскімі калегамі наладзіліся пры пасрэдніцтве таварыства «Дапамога дзецям, якія пацярпелі ад Чарнобыля» з горада Эрфурта. Ужо паўтара дзесяці гадоў дабрачыннікі супрацоўнічаюць з медыцынскімі і сацыяльнымі ўстановамі Магілёўскай вобласці.

Гуманітарную дапамогу трэба аказваць не рэчамі, а справай і мазгамі, — лічыць прафесар Вілі Фрон.

Бліжэйшай восенню ў Магілёве будзе рэалізаваны новы сумесны праект. Томас Рэмар як прэзідэнт Еўрапейскага эндаскапічнага таварыства арганізуе вучобу на выкрыстані метадаў эндаскапіі ў гінекалогіі. Праграма будзе ўтрымліваць тэорыю, тэарыю і практыку. Гэты ініцыятыўу ўхваліла кіраўніцтва абласнога ўпраўлення аховы здароўя: цяпер самае актуальнае ў міжнародным медыцынскім супрацоўніцтве — абмен прафесійнымі навыкамі і інфармацыяй падтрымка.

Ілона ІВАНОВА.

У НАС ВЫХОЎЯЮЦА ЗДАРАВЫЯ, ДУЖЫЯ ДЗЕЦІ!

У Беларускам дзяржаўным універсітэце фізічнай культуры праводзіць мінскі спартыўны фестываль, у якім за званне самай здаровай сям'і спаборнічалі 15 шматдзетных сям'яў з усёй сталіцы. Ініцыятарамі правядзення такога фестывалю вось ужо восьмы год выступае Упраўленне спорту і турызму Мінгарвыканкома, Камітэт па справах і сацыяльнай абароне і Беларускае асацыяцыя шматдзетных бацькоў.

Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

Інфарм-укол ЛЕТАМ — ПАБОЛЕЙ ГРЭЧКІ

Калі хочаце лепей бацькі, уживаеце печыныя яблыкі і грушы, а таксама кісламалочныя біяпрадукты.

Раніцай дадавайце ў кашу сталую ложку пшанічнага вугрубы, у абыд, калі ёсць такае магчыма, замяніце ў мікрахвалевай печы яблык ці грушу, а перад сном выпіце шклянку свежага бяжэфеўру. Захаваць зрок дапамагае і звычайная грэчка. Дзякуючы вітаміну В і рыбафлавіну, на якія багатая гэтая крупа, у арганізме выпрацоўваецца так званы зроквы пурпур — рэчыва, якое з'яўляецца надзейным абаронцам сетчаткі вока ад шкоднага ўздзеяння ультрафіялету. Так што летам яшчэ грэцкую кашу хоць бы праз дзень. Што датычыцца морквы, то яна багатая на бэта-карэцін, які растраваецца толькі ў тлушчы. Таму тушыце яе ў смятане ці малаце.

МАСТАЦТВА СУСІВАННЯ — АД БАЦЬКОЎ

Культура зносінаў і мастацтва кантактавання заключаецца ў першую чаргу ў тым, каб паводзіць сябе адэкватна сітуацыі. І менавіта бацькі ўздзіць дзіця ў гэту культуру.

Калі ў свай час вы чулі і разумелі дзіця, то яно і цяпер разумее людзей. Вы абмяркоўвалі з ім пацучыя іго, свае і наваколлі, гаварылі аб тым, што людзі розныя? Правільныя зносіны бацькоў з дзецьмі выпрацоўваюць і іх здольнасць да разважанняў над сваімі перажываннямі і перажываннямі іншых людзей. Дзіця ідзе ў школу і дзеляцца з вамі тым, што там адбываецца. А вы слухаеце яго. Кола зносінаў будзе наступнае расці, але галоўнай застанецца ідэя разумення іншага чалавека. На прыкладзе сваёй узаемададзенай з дзіцём вы вучыце яго галоўным прынцыпам стаўлення да сябе і іншых: што і яно само, і людзі іныя чалавек самакшташчоны, што ў кожнага ёсць пацучы і права на іх выражэнне. Дзіця даведваецца ад вас, як уладкаваныя іншы чалавек, як уладкавана грамадства, якія правы існуюць. І так вы вучыце дзіця не проста мець зносіны, а быць асобай і суіснаваць разам з іншымі людзьмі.

Музыка і інтэлект

Ігра на музычных інструментах стымулюе развіццё галаўнога мозгу, ва ўсіх разе ў дзіця — да такой высновы прыйшлі навукоўцы з медыцынскай школы Гарварда. Эксперимент, у якім прынялі ўдзел 30 дзяцей ва ўзросце ад 6 да 9 гадоў, паказваў, што адносна аб'ём мазгавой тканіны галаўнога мозгу — органа, які, калі лічыцца, адказвае за абмен інфармацыяй паміж правам і левым паўшар'ямі — павялічыўся менавіта ў тых дзяцей, якія займаліся музыкай не менш за 1,5 гадзіны ў тыдзень.

У тых, хто займаўся музыкай не менш за 2,5 гадзіны — у сярэднім на 25 працэнтаў. У кантрольнай групе, якая музыкай не займалася, ніякіх перамен у гэтым адзеле мозгу не адбылося.

Сямейны псіхолог

КАЗКА З ДОБРЫМ ПРАЦЯГАМ

«Нічога не магу зрабіць з крыўдай на сваёй 14-гадовага сына. Ён раптам захіснуў кантактаваць са сваім бацькам, які нас даўно кінуў. У цяжкае час засталася адна з дзіцём, былі мужнічым не адпамагаў. Мне здаецца паводзіны сына несправядлівымі, не магу пазбавіцца ад думкі, што ён мне здраджвае».

Ташыяна Н., Маладзечанскі раён.

— Маці выпраста супраціўляцца крыўдзе, калі падлетка шукае кантакты з бацькам, якога практычна не ведае. Не па сваёй волі жанчына стала і маці, і татам, паўнаўладным гаспадаром маленькага чалавечка. Пакрыўджаная, яна неспявадом аберагала сваё дзіця ад таго, хто зрабіў ёй балюча. Часта ў гэтай сітуацыі жанчына аб'яўляе вайну ўсім мужчынцам, і ўсю сваю любоў пераносіць на дзіця. Тым самым яна міжволі ўскладае адказнасць за сваё жыццё на слабыя дзіцячыя плечы: «Ты адзіная мая радасць і надзея...» Рана, якая не гоіцца, дапамагае спраўляцца з праблемамі, сілкуе і падтрымлівае на плыву гордую самааданасць. Самаахвяраванне стала помстай крыўдзіцелю за параненае самалюбства. А маленькае дзіця ператварылася па сутнасці ў закладніка ў гэтай жорсткай маўклівай барацьбе.

Але з узрастаннем дзіця выходзіць з ролі падначаленага і з'яўляе правы на вяршэнства ў сваім жыцці. Узрэрзз меркаванню маці «бацька-монстр» у вачах дзіцяці аказваецца звычайным чалавечкам. Больш за тое, раптам высвятляецца, што ён неаднойчы, але беспаспяхова, спрабаваў кантактаваць з дзіцём. Але ўмовы, пастаноўленыя некалі былой жанкай — «суладарным бокам», былі вельмі жорсткія: «ці мы — ці ніхто». Цяпер, калі дзіця вырасла, пакрыўджаная жанчына, якая «ахвяравала дзіця ад асабістым жыццём», зноў лічыць, што ёй здрадзілі.

З такога замкнёнага кола выйсце адно: сумленна прызнацца ў сваім памылках. Дазвольце сабе і сваім блізкім быць шчаслівымі. Трэба не зачыкацца на блытым, якое не вернеш, ісці наперад самастойна, не прыцягваючы да адказнасці наваколлі. Зразумець і прыняць: усё, што адбываецца ў нашым жыцці, зрабілі мы самі, памылкі павінны дапамагаць і накіроўваць. Ваша дзіця вырасла і, натуральна, хоча ведаць чалавечка, дзякуючы якому з'явілася на свет. Тата можа яму даць тое, чаго вы, па прычыне сваёй жаночай прыроды, ніяк даць не можаце. Тата даваць да карціны свету фарбы, якіх не хапае. Падлетка цалкам абгрунтавана пачынае ўспрымаць бацьку як частку сябе самаго. У пошуках адказаў на пытанні: «Хто я?», «Які я?» ён спадзяецца, што стасункі з блізкім па крыві чалавечкам дапамогуць лепш зразумець свае карані, характар, індывідуальнасць. Як бы цяжка гэта ні было, прызнайце права дзіцяці на яго ўласныя пацучы і ўчынкi. Раскажыце яму пра яго нараджэнне, пра бацьку, пра тое, як вы кахалі адно аднаго. Раскажыце гісторыю гэтай каханні, вынікам якога стала яго з'яўленне на свет. Падарыце сваім дзіцяці казку, дзе яго — галоўны герой. Яно паверыць у яе з задавальненнем. І можа так здарыцца, што яго казка атрымае шчаслівы працяг. Вы ж аб гэтым марыце?

P. S. Задавайце свае пытанні сямейнаму псіхологу па тэл. 287 18 69, пішыце на адрас рэдакцыі альбо e-mail:svetlana-psikholog@yandex.ru

ТАМАТНАЯ ПАСТА СУПРАЦЬ МАРШЧЫН

Даследаванне брытанскіх вучоных паказвае, што стравы з дабаўленнем памідораў, такія як піцца або спагелі, могуць павяшчыць устойлівасць скуры да сонечных апякаў і маршчын. Вучоныя мяркуюць, што асноўным кампанентам памідораў, які ўзмацняюць ахову скуры, з'яўляецца антыаксідант лікапін. Яго канцэнтрацыя павялічваецца пры цэпавой апрацоўцы памідораў. У даследаванні прымалі ўдзел дзве групы па 10 добраахвотнікаў. Адной на працягу трох месяцаў давалі кожны дзень па 55 грамаў томатнай пасты і па 10 грамаў аліўкавага алею. Другой групе давалі тэст-пацучы аліўкавы алею. Праз тры месяцы ва ўзросте скуры тых, хто ўў томатную пасту, аказалася на 33 працэнта больш пракалагену, які ахоўвае скуру ад сонечных апякаў і надае ёй трываласць. Падобнае павышэнне ўзросту пракалагену параўнальнае з сонцаахоўнымі крэмамі з вельмі нізкім фактарам.

БЕЛТА.

Добры дзень! Турбуе Мікалай Аляксандравіч з Калінкавічў. Мой дыягназ — астэахандроз, дафармулючы спандылёз паяснічна-крыжовага аддзела пазваночніка, станоз пазваночнага канала на ўзроўні L2-3. Скажыце, у маім выпадку можа прымяняцца апітарэзія?

— Прымяненне апітарэзіі пры вашым захворванні можа прывесці да добрага клінічнага эфекту. — А як да вас трапіць? — Кансультацыі пачнуцца ў ліпені. Таму, калі ласка, званіце: 230 43 66.

Капіль, Эдуард Адамавіч. Некалькі час таму ляжаў у бальніцы — галава кружылася. Зараз адчуваю боль у каленях. Можа, што-небудзь параіце?

— Дзя болю ў каленных суставах ёсць шмат прычын. Артроз, артрыты — спецыфічныя, не спецыфічныя, інфекцыйныя, вірусныя... Таму за вочна параіць штосць канкрэтнае я не магу. Метады лячэння, дарчы, таксама могуць быць рознымі — традыцыйныя, нетрадыцыйныя... Адзінае, што магу сказаць дакладна: пчолаўджаленне пры болях у суставах адназначна дапамагае.

А ў куды трэба ідці? У мяне ёсць сваё пасека.

— Гэта, вядома ж, добра. Але выконваць падобныя працэдурі неабходна пад наглядом урача. Трэба прааналізаваць аналізы — крыві, у тым ліку на цукор, мачы, рэзабрэцкі, калі няма проціпаказанняў, правесці біялагічныя спробы. Першая — на 10 секунд, калі джала ўвайдзіць ў вобласць пазваночніка, праекцыі кары надчырачкі. Другая спроба — на 1 хвіліну. Пасля кожнай спробы мы назіраем, як разгучы на ад ныркi, скуры і ўвесь арганізм. Нягледзячы на тое, што вы — пчалар, і, напэўна, добра пераносіце пчаліны яд, трэба ўсё рабіць паводле правілаў. Таму што бывае ўсё добра, а пасля аднекуль бяруцца алергічныя рэакцыі... Нарэшце, пачынаецца само лячэнне ў рэжыме нарастання дозу. Першыя ўкучы — калені, то джаліць неабходна пэўныя кропкі каленных суставаў, прычым біялагічна актыўныя, то забяспечвае найлепшы вынік. А што датычыцца ўжывання прадуктаў пчаларства, то іх можна прымаць і самастойна.

Мінск, Ніна. У мяне вельмі баліць плячо. Не магу нават падняць руку. Вось ужо месяц яна падмацаецца літаральна на 20 працэнтаў. Дыягназ — вертэбрагенная левабаковая цэрыкабрахіялія, сіндром лапаткавага перыартрозу. Ляжала ў 10-й бальніцы, але не магу сказаць, што стала лепш...

— Вы — мінчанка, таму не бачу прычыны, каб вы не прыйшлі да мяне на кансультацыю. Звяртайцеся, калі ласка, у медцэнтр МТЗ, упэўнена, што мы вам дапаможам.

Мяне завуць Ана Івануна. Званю з Асіповіцў. Непакоіць тазасцягнавыя суставы правай нагі. Не адвоззіцца да ўпору, і калі я падмаюцца на левыя, то адчуваю боль, пакуль штоштыцкі тэм не шчоўкне і не стане, што называецца, на месца. Што гэта можа быць?

— Зноў да інфекцыяніста. Я лічу, што лепш правесці прэвентывнае лячэнне, чым пасля змагацца з наступствамі. Антыбіёткі моцныя, але асаблівы ўкладзенні яны не

ПЧАЛІНАЯ ТЭРАПІЯ — НАТУРАЛЬНАЕ ВЫЗДАРАЎЛЕННЕ

Фота Мары Жыліцкай.

Паводле аднаго жарту, даўжэй за ўсіх на зямлі жывуць пчолы і... пчалары. Спраўды, з дапамогай пчалінага яду і шматлікіх прадуктаў пчаларства можна лячыць захворванні косна-мышачнай сістэмы, аб чым мы больш за ўсё і гаварылі падчас гэтай нашай «прамой лініі». Аднак, паводле слоў загадчыцы неўралагічнага аддзлення Медыцынскага цэнтру Мінскага трактарнага заводу, кандыдата медыцынскіх навук Святланы РОЎДЫ, апітарэзія цудоўна дапамагае і пры розных неўралагічных хваробах — люмбага, люмбалгіі, люмбагалгіі, радыкулапатыі, плеча-лапаткавым перыартрозе, эпідэрыдыце, хваробах перыферычнай нервовай сістэмы, полі- або монанеўрапатыі, неўрагіі, хваробах цэнтральнай нервовай сістэмы на пачатковых стадыях, напрыклад, рассяяным склерозе, паркінсанізме. Можна зменшыць наступствы перанесеных інсультаў, папярэдзіць паваршэнні мазавага кровазвароту, эфектыўна змагацца з постінфарктнымі станамаі, арытміямі, артрыяльнай гіпертанзіяй, парушэннямі артрэрыяльнага кровазвароту ў нагах, варыкозным рас-

— Гэта можа быць коксартоз. Трэба зрабіць здымак сустава, паглядзець ступень выяўленасці захворвання, стадыю развіцця, а далей — падабраць метад лячэння. Спартбэцца і медыкаментознае лячэнне, і фізіяпрацэдурі. Можна звярнуцца і да нетрадыцыйных спосабаў. Часам робяць блакдады, а бывае, што і аперыруюць, ставяць пратэз сустава. Звярніцеся да артапеды ці рэўматолога і да апітарэпеды, зразумела.

А ў мяне — запущаны выпадок?

— Калі не адвоззіцца сцягну, то гэта ўжо досыць выражаны працэс.

Беразіно, Вераніка Мікалаўна. Мне 23 гады. Парушэнне постаці — скаліёз 3-й ступені. Нашу карэктар постаці. Скажыце, ці атрафіруюцца пры гэтым мышцы?

— Карэктар постаці можна насіць 4 гадзіны ў дзень. Але акрамя таго, неабходна штодня выконваць лячэбныя практыкаванні. Калі вы іх выконваеце будзеце, мышцы могуць аслабець. Я думаю, вам трэба звярнуцца да артапеды.

Глыбока на провадзе. Ташыяна, 33 гады. Дыягназ — астэахандроз паяснічна-і груднога аддзелаў. Раніцай адчуваю скаванасць, бывае моцны боль у суставах і пазваночніку пасля фізічнай нарузкі. З чым могуць быць звязаны болі і як з гэтым можна змагацца?

— Боль можа быць звязаная не толькі з астэахандрозам, але і з артрозам ці артрытам. Хвароб суставаў і пазваночніка наогул шмат — і хваробы Бехтэрава, і астэапароз, і перыартрозы суставоў... Метадаў лячэння гэтых паталогій таксама шмат. Вам неабходна абавязкова абследавацца. Папрасіце накіраванне ў Віцебск.

Капільскі раён. Зінаіда Аляксандравіч. Тры гады таму мяне ўкучыў клешт. Здала кроў на хваробу Лайма, ён пацвердзіў. Інфекцыяніст у паліклініцы сказаў, што ў мяне мізэрны паказчык цытраў, і пакуль, магчыма, не варту ўжываць вельмі моцныя антыбіёткі. І вось ужо каля года ў мяне баліць розныя суставы — то локца, то нагна. Ці можа гэта быць звязана з хваробай Лайма?

— Дзя гэтага захворвання характэрныя артралгіі. Вам неабходна паўтарыць аналіз. Звычайна, праўда, сімптомы хваробы Лайма разгортваюцца ў першыя паўгода. Магчыма, вы не завяжалі падобную сімптаматыку ў гэты час...

Такое можа быць.

— З другога боку, калі б у вас была хвароба Лайма, у вас была б больш выражаная і разнастайная сімптаматыка, а не толькі боль у суставах. Пры гэтым захворванні паражоцца многія сістэмы, і ў першую чаргу скуры, нервовае сістэма і сэрца. Неабходна яшчэ раз абследавацца — здаць кроў, паглядзець, які тытр зараз, ці ёсць яго нарастанне, правесці агульнае неўралягам.

Дык да каго мне варту падысці?

— Зноў да інфекцыяніста. Я лічу, што лепш правесці прэвентывнае лячэнне, чым пасля змагацца з наступствамі. Антыбіёткі моцныя, але асаблівы ўкладзенні яны не

Шырэнне венаў, трафічныя з'вязы.

Добра падаюцца лячэнню апітарэзіяй брахіялічная астма не алергічнага паходжання, хранічная абструктыўная хвароба лёгкіх, хранічныя прастатыт, адэнома прастаты, імпаўтэнцыя, эндыкрынная бесплоднасць...

Апітарэзія — цудоўны агульнамацавальны сродак, які здымае дэпрэсію, псіхэмацыянальныя расстройствы, трывожнасць з галаўнымі болямаі напружання і іншае.

Пчаларства — цудоўны агульнамацавальны сродак, які здымае дэпрэсію, псіхэмацыянальныя расстройствы, трывожнасць з галаўнымі болямаі напружання і іншае. Пчаліны яд, нарэшце, проста стымулюе працаздольнасць, павышае настрой, працягвае маладосць, паколькі гаворка ідзе пра магчымыя антыаксіданты, які процістаіць перакісанаму акісленню ліпідў, што выклікае пашкоджанне клетачных мембран і, як следства, старэнне.

Праблема ў тым, што зараз у нашай паліклініцы няма інфекцыяніста. Куды мне можна звярнуцца?

— У кансультацыйны цэнтр на Макаёнка, 17, тэл. — 265 06 25, дзе кансультацыю супрацоўніц кафедры інфекцыйных хвароб Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі.

Валожны, Ганна, 52 гады. У мяне — хворая шчытападобная залоза, нізкі ціск, панкратыт. Кажучу, што ўсе мае праблемы — на нервовай глебе. Дык я хачу б ведаць, якімі прадуктамі пчаларства мне трэба лячыцца?

— Вам і можна, і трэба лячыцца прадуктамі пчаларства. У нас няма дыябетаў.

Няма.

— Значыць, можна ўжываць мёд — па 1 ст. лыжцы 3 разы на дзень. Пылок пчаліны, або пярэц — па 1 чайнай лыжцы 3 разы на дзень. Паколькі ціск у вас нізкі, то лепей усё гэта прымаць пасля ежы. Матанчае малачко — таксама вельмі эфектыўны сродак пры галаўных болях, гіпатаніі. Можна прымаць таблеткі аіпалак, якія ўтрымліваюць матанчае малачко. Апошняе варту прымаць раніцай і днём за паўгадзіны да ежы — пад язык да поўнага раскватання. Перад гэтым, таксама дзесяць за паўгадзіны пакадана выпіць мінеральнай вады нахшталь «Баржомі». Эфектыўнае і трутнае малачко. А што ў вас са шчытападобнай залозай?

Вузы.

— Значыць, вам дакладна паказаны прыг і прапаніс. Апошні можна прымаць у выглядзе настойкі або крошкі. Настойку 30-працэнтную можна піць па 20—30 кропель 2—3 разы на дзень да ежы.

А яшчэ кажучу, што няма можа мёртвымі пчоламі лячыцца...

— Гэта маецца на ўвазе пчаліным падарамом, але такое лячэнне прымяняецца пры адэмоме прастаты... Паколькі ў нашых аптэках прадаюцца толькі таблеткі аіпалак і настойка прапанісу, то я магу вам падаказаць, што ў Беларусі ёсць прадукты вядомай расійскай кампаніі «Танторыс», якія цудоўна зарэкамендавалі сябе не толькі ў нас, але і за мяжой. На сёння яны сертыфікаваныя і прадаюцца таксама ў Германіі і Японіі.

Смаргонь, Лідзія Аляксееўна. Мне 67 гадоў. Боль — ад сцягна па будынг сценцы нагі з канцэнтраванай у шышкалцыцы. Бывае, нават ісці ляжчы, чым стаяць. Неўрапатолаг лічыць, што ў мяне — паяснічна-радыкуліт, але мне паясніца не баліць, а тэралеўт кажа, што гэта артроз. На руках прытхлілі суставы, аналіз на рэўматычныя стануцы. Дык на што гэта падобна?

— У вас можа быць не адно захворванне, а спраўды, дзе — і радыкулапатыя, і рэўматыдыны ці не рэўматыдыны артрыты. У любым выпадку вам трэба аналіз гаворыць аб запаленным працэсе.

А артрозу няма?

— Можна быць і артроз у стадыі абвастэрэння.

А што мне падыходзіць для лячэння — ультрадук, лазер, магніт?

— Гэта ідзе дафармацыя на фоне запаленага працэсу.

Непакоіць Заслаўе, Вольга Патрыіа. Цётцы — 82 гады. Адзіноўца нагі, баліць тазасцягнавыя суставы. Дыягназ — астэаартроз. Што ёй варту прымаць?

— Лячэнне можа быць традыцыйным і нетрадыцыйным. У першым выпадку гэта медыкаментознае лячэнне супрацьзапаленных працэсаў, хондрапротэктары, прапаратаў, якія паліпшычаюць мікрацыркуляцыю крыві, а таксама фізіятэрапія — лазер, ультрадук. Пры нетрадыцыйных метадах гаворка ідзе пра апітарэзію — самы эфектыўны спосаб лячэння ў дадзеным выпадку.

Міхаіл Іванавіч з Мінска. 62 гады. У мяне артроз. Калі прымаю препараты для абзольвання, становіцца, безумоўна, ляжчы. Але што яшчэ ў мяне параіце?

— Перш-наперш параю апітарэзію — самы эфектыўны метад лячэння артрозаў. Звяртайцеся, калі ласка, у наш цэнтр, званіце ў ліпені па нумары 230 43 66, мы вас абслудуем і пралячым.

«ПРАМАЯ ЛІНІЯ»

Год здароўя

«ПАГЛЯДЗІЦЕ АДЗІН АДНАМУ Ў ВОЧЫ!»

Швейцарскія эксперты прывезлі ў Беларусь новую метадку разбіліцця дзіцяцей-інвалідаў — праз групавыя спартыўны гульні. Асаблівае ў гэтым, што яна не патрабуе фінансавых затрат і падыходзіць для дзіцяцей з рознымі формамі парушэння развіцця. Нават, калі малое ўвогуле не можа рухацца і не размаўляе. Яе прыпын — уключыць эмоцыі дзіцяці. Праз аазарт, які нараджаецца ў каманднай гульні, малое дасягае нечаканых поспехаў.

— Гэта тое, чаго мы і самі шукалі і спрабавалі распрацаваць шляхам спроб і памылак, — кажа намеснік дырэктара Рэспубліканскага рэабілітацыйнага цэнтру для дзіцяцей-інвалідаў у Мінску Ірына ПРЫХОДЗЬКА. — Да нас у Цэнтр прыязджаюць дзеці з усёй краіны з рухальнымі, маўленчымі і псіхічнымі парушэннямі. Традыцыйныя формы рэабілітацыі маюць на ўвазе індывідуальныя заняткі з кожным дзіцём. Гэта дае добрыя вынікі. Але, каб ісці далей, трэба навучыць дзіця не толькі абслугоўваць сябе, даць яму прафесійныя навыкі. Вельмі важна разнаўлічыць дзіця, навучыць зносіцца з іншымі людзьмаі, надаць пацучы ўпэўненасці ў сабе. Методыка, якую прывезлі да нас швейцарскія калегі, якраз і дазваляе гэтага дасягнуць.

Новую метадку прывез

Пашталёвыя аддзялення сувязі «Нёман» у вёсцы Магілёна Уздзенскага раёна Валіяціна КЛІМОВІЧ, Ларыса БОНДАР і Тацяна КУЛАК накіроўваюцца са свежай поштай на свае паштарскія ўчасткі.

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЕКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «ПАДПІШЫСЯ НА «ЗВЯЗДУ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Падпішыся на «Звязду» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у тэрмін з 30 красавіка па 10 ліпеня 2008 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» ў адпаведнасці з дадзенымі Правіламі.

II. ПРЫЗЫВА ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызыва фонд Гульні фарміруецца за кошт чыстага прыбытку Арганізатара Гульні. 4. У склад Прызывага фонду Гульні ўваходзяць: 7 маек з вышыўкай; 7 бейсболка суверенных з вышыўкай; 7 гадзінніка настольных 446673 ЧНС-020390011 (1) з лагатыпам «Звязда»;

7 тэлевізараў «Віцязь» 54cтv740-3, г. Віцебск; халадзільнік МХМ2819-90, РБ, ЗАТ «АТЛАНТ». УСЯГО Прызыва фонд рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» складае 3 281 811 (Тры мільёны дзвеце восемдзсят адна тысяча восемсот адзінаццаць) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ УДЗЕЛУ ў ГУЛЬНІ. ПАРАДАК АДБОРУ ўДЗЕЛЬНІКАў

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплациў падпіску на газету «Звязда» на другое паўгоддзе або трэці квартал 2008 года.

6. Падставой для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дадзеная падпісчыкам на адрас Рэдакцыі ў перыяд падпісной кампаніі на другое паўгоддзе або трэці квартал 2008 года выразаная з газеты запавунавая картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая друкуецца да двух разоў у тыдзень у перыяд з 30 красавіка па 28 чэрвеня 2008 года ўключна ў газеце «Звязда».

7. Адрэн падпісчыка можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключана з Гульні. 8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнкі, адсеракапіраваныя або дасланыя пасля 2 ліпеня 2008 года па паштовым штэмпелі атрымання да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. КАМІСІЯ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні Арганізатар стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» (далей — Камісія) з тэрмінам паўнамоцтваў з 30 красавіка 2008 года па 10 ліпеня 2008 года ў складзе пяці чалавек.

10. На пасяджэнне Камісіі ў якасці назіральнікаў без права галасавання могуць запрашацца падпісчыкі газеты або прадстаўнікі незалежных арганізацый. 11. Пасяджэнні Камісіі з'яўляюцца правамоцнымі пры наяўнасці большасці з не зарэгістраванага складу.

12. Усе рашэнні Камісіі прымаюцца шляхам адкрытага галасавання простаю большасцю галасоў старшын і членаў Камісіі, якія прысутнічалі на пасяджэнні. У выпадку роўнасці галасоў «за» і «супраць» галас старшын Камісіі з'яўляецца вырашальным.

13. Рашэнні Камісіі афармляюцца пратаколам, які падпісваецца ўсімі прысутнымі на пасяджэнні членамі Камісіі.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОў

14. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 8 ліпеня 2008 года ў 12 гадзін у памяшканні Арганізатара Гульні па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

15. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласцях і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторныя скрыні і старанна перамяшваюцца.

16. Спачатку разыгрываюцца асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска па адной майцы, адной бейсболцы, адным настольным гадзінніку з лагатыпам «Звязда».

СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ РЕКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «ПАДПІШЫСЯ НА «ЗВЯЗДУ»

- 1. ЗДАНОВІЧ Уладзімір Аляксандравіч, намеснік галоўнага рэдактара газеты «Звязда»
2. ДОўНАР Валіяціна Аркадзьеўна, загадчык аддзела пісьмаў газеты «Звязда»
3. ЛЯўКОВІЧ Тацяна Уладзіміраўна, вядучы рэдактар тэхнічных газет «Звязда»
4. ДАБРАВОЛЬСКІ Анатоль Васільевіч, вядучы рэдактар тэхнічных газет «Звязда»
5. ДЗЕВОЙНА Алена Уладзіміраўна, рэдактар юрыдычнага аддзела газеты «Звязда»

Тэрмін паўнамоцтваў Камісіі з 30 красавіка па 10 ліпеня 2008 года.

Здарэнне Вадалаз кінуўся ў ваду...

Кабель ад электраліній, які ішоў у возера Аб-старна Міёрскага раёна, быў знойдзены на беразе работнікамі Браслаўскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету. Была выклікана следча-аператыўная група мясцовага РАУС і арганізавана засада. Каля 5 гадзін раніцы каля кабелю адбылася спроба затрымання дваіх па-рушальнікаў. Дарчы, адзін з іх быў вадалазамым рыштунку. Парушальнікі не падпарадкаваліся. Вадалазу ўвогуле ўдалося схваціцца ў вадзе. Яго напарнік крыху пазней быў затрыманы каля свайго аўтамабіля. З дапамогай выкліканых вадалазаў Браслаўскай выратавальнай станцыі АСВОД з дна возера побач з кабелем паднялі 59 асобіну рыбы розных відаў. Нанесены ўрон ацэнены ў 4,5 мільёна рублёў. У дачыненні да затрыманага судом Браслаўскага раёна прызначана пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам на два гады ўмоўна з канфіскацыі прыладаў лоўлі. Прычым, што цікава, за раней учыненае аналагічнае правапарушэнне ў складзе групы асобаў. І вось зноў трапіў у поле зроку інспектараў і праваахоўнікаў. Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЕГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Аперация «Арсенал» Бывай, «Вальтэр»!

Пенсіянер добраахвотна здаў у міліцыю пісталет, які захоўваў з 1944 года

Як паведаміў прэс-сакратар МУС Алег Слупчанка, падчас правядзення аперцыі «Арсенал» у Ганцавіці РАУС па тэлефоне «грачарка лініі» звярнуўся мясцовы жыхар, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Дзядуля вырашыў добраахвотна развітацца з нямечым пісталетам «Вальтэр» і 20 патронамі да яго. Зброя і боепрыпасы захоўваліся ў пенсіянера з 1944 года. А жыхар Каляпа прынес у мясцовы аддзел міліцыі самаробны пісталет, які знайшоў на беразе возера.

Увогуле, падчас правядзення аперцыі «Арсенал», якія доўжылася ўсяго 5 дзён, насельніцтва актыўна па ўласнай ахвоты пазбаўлялася ад небяспечнай спадчыны. У міліцыю было дадзена 264 адзінкі незарэгістраванай і 566 адзінкаў зарэгістраванай зброі, а таксама амаль 5 тысяч штук боепрыпасаў рознага калібру. Аднак сямьдомасць праявілі не ўсе ўдальнікі небяспечных прыладаў. У такіх асобаў міліцыя канфіскавала 83 адзінкі зброі і амаль 600 штук боепрыпасаў, а таксама 69 выбуховых прыстасаванняў і рэчываў. Яшчэ 190 стрэльбаў вартавыя праваахоўнікі ад граху давай забралі ў законных гаспадароў, якія парушылі закон. Усяго ж, за незаконны дзеянні са зброяй, боепрыпасаў, выбуховымі рэчывамі да кримінальнай адказнасці прыцягнуты 14 грамадзян, да адміністрацыйнай — 309 асобаў.

Пра сваё жаданне здаць небяспечную спадчыну можна паведаміць па тэлефоне «грачарка лініі» МУС: 218 73 56, 218 77 24, 218 75 82. Микола ДЗЯБЕЛА.

Аб'явы

У суд Маладзечанскага раёна Мінскай вобласці паступіла заява аб прызнанні памёрлым КАРКАМАЗАВ Руслана Маджыгавіча, 14.08.1965 года нараджэння, урджэнца пас. Кызыл-Покун Малачарацкаўскага раёна Стаўрапольскага краю Расійскай Федэрацыі, які прахаван у г. Маладзечне, вул. Паркавая, дом б, кв. 20.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Р.М. Кармазава, паведаміць іх суду Маладзечанскага раёна на працягу двух месяцаў з дня агуллікавання аб'явы.

У суд Рэчыцкага раёна Гомельскай вобласці паступіла заява аб прызнанні памёрлым ГЕРОНІНАЙ Марыі Аўрамаўны, 10.04.1921 года нараджэння, урджэнкі г. Рэчыцы Гомельскай вобласці, апошняе вядомае месца жыхарства — Гомельская вобласць, г. Рэчыца, вул. Камсамольская, дом 41.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Героніну М.А., паведаміць іх суду Рэчыцкага раёна на працягу двух месяцаў з дня агуллікавання аб'явы.

У суд Дошчыцкага раёна Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак САВІКА Сяргея Уладзіміравіча, 11 верасня 1964 года нараджэння, урджэнца Расійскай Федэрацыі, апошняе месца жыхарства — ст. Талачын, вул. Калініна, д. 38 Віцебскай вобласці.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Савіка С.У., паведаміць іх суду Дошчыцкага раёна Віцебскай вобласці на працягу двух месяцаў з дня агуллікавання аб'явы.

Уцяраны бланк страховага поліса БРСПу «Белгосстрах» г. Мінска па абавязателюму страхаванню грамадзянскай адказнасці ўладальцаў транспартных сродств на тэрыторыі РБ серыі АЖ номер 1511692

считать недействительным. Згублена пасведчанне інваліда II групы серыі 15 № 0070517, выданае на імя ВАНЮЛІНА Сяргея Уладзіміравіча, лічыць несапраўдным. Уцяраную пецать ПКП «Медіатрэйд» считать недействительной.

Table with 4 columns: Код строки, На начало отчетного года, На конец отчетного периода, and values for various indicators like 601, 48, 602, 477, 6222.

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года — запаяніце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце яе да 2 ліпеня ў рэдакцыю па адрасе: 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчык можа выйграць у якасці прызоў гадзіннік, майкі, бейсболкі, 7 тэлевізараў «Віцязь» і суперпрыз — халадзільнік «Атлант». Розыгрыш прызоў праводзіцца 8 ліпеня 2008 г., вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» да 12 ліпеня.

Атрымаць прыз можна ў рэдакцыі да 20 верасня 2008 г. пры прадурачэнні квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года і пашпарта. Дастаўку тэлевізараў і халадзільніка ажыццяўляе рэдакцыя. Пасля 20 верасня выдча прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Больш падрабязна правілы гульні «Падпішыся на «Звязду» чытайце ў сённяшнім нумары. Удчы ў гульні! Тэрмін правядзення гульні — з 30.04.08 па 10.07.08.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1036 ад 25.04.08, выдана Міністэрствам гандлю РБ.

1 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку

Падпіска аформлена і аплачана ў (адазьяленне сувязі)

на III кв. або 2-е паўг. 2008 года

Жатні адрас і тэлефон (індэкс)

Каму Куды (прозвішча, ініцыялы) (адрас)

(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

удачы ў розыгрышы!

Годовой отчет ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «АГРОЛИЗИНГ»

Учетный номер патентника — 190738158
Вид деятельности — Финансовый лизинг
Организационно-правовая форма — Открытое акционерное общество
Орган управления — Юридическое лицо без ведомственной подчиненности
Адрес — 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, дом 24, офис 907
Сведения о государственной регистрации — зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 20.07.2006 № 1423 в ЕГР юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190738158

БУХГАЛТЕРСКИЕ БАЛАНС на 01 января 2008 г.

Table with 4 columns: АКТИВ, Код строки, На начало года, На конец отчетного периода. Rows include I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ, III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ.

Table with 4 columns: ПАССИВ, Код строки, На начало года, На конец отчетного периода. Rows include III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ, IV. ОБЯЗательства, V. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ.

* Расшифровка показателя строки 530
Долгосрочная кредиторская задолженность
Краткосрочная кредиторская задолженность

Table with 4 columns: Активы и обязательства, учитываемые за балансом, Код строки, На начало года, На конец года. Rows include Арендованные, Товарно-материальные ценности, Материалы, принятые в переработку, Оборудование, Бланки строгой отчетности.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 1 января 2007 г. по 31 декабря 2007 г.

Table with 4 columns: НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ, Код строки, За отчетный период, За аналогичный период. Rows include I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ, III. ВНЕОБЪЕМНЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ.

Дополнительная информация: Количество акционеров — всего — 7, в том числе юридических лиц — 7. Информация о дивидендах и акциях, задолженности (только в составе годового отчета):

Table with 4 columns: Наименование показателя, Единица измерения, За отчетный период, За аналогичный период. Rows include Начислено на выплату дивидендов, Дивиденды, приходящиеся на одну акцию, Обеспеченность акции.

Среднестатистическая численность работающих (человек) — 9. Основные виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета) — финансовая аренда (лизинг).

Представленная бухгалтерская отчетность ОАО «Агролизинг» по итогам аудита, проведенного аудиторской организацией ЗАО «Приватгаудит» (г. Минск, ул. Фрунзе, д. 5, оф. 303), отражает достоверно во всех существенных отношениях финансовое положение ОАО «Агролизинг» на 1 января 2008 г. и результаты финансово-хозяйственной деятельности за 2007 год.

Директор Агеенков П.В. Утверждено общим собранием акционеров 25 марта 2008 г.

Ф. СИ-1
Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года — запаяніце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце яе да 2 ліпеня ў рэдакцыю па адрасе: 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

1 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2008 года
Прозвішча, імя, імя па бацьку
Падпіска аформлена і аплачана ў (адазьяленне сувязі)
на III кв. або 2-е паўг. 2008 года
Жатні адрас і тэлефон (індэкс)
Каму Куды (прозвішча, ініцыялы) (адрас)
(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь
АБАНЕМЕНТ на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі: «Чырвоная змена», «Местное самоуправление», «Крана здароўя», «Жырандоль», «Купляй лепшае!» «Наступрак чарнобылю»
на 2008 год па месяцах
Каму Куды (прозвішча, ініцыялы) (адрас) (паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧАЯ КАРТКА на газету ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі: «Чырвоная змена», «Местное самоуправление», «Крана здароўя», «Жырандоль», «Купляй лепшае!» «Наступрак чарнобылю»
Кодт падпіскі перадачы руб. руб. Колькасць камплектаў
на 2008 год па месяцах
Каму Куды (прозвішча, ініцыялы) (адрас) (паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОўСКІ, С. ГРЬБЬ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕўСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШУЧАНКА. НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, крыдучага — 287 19 68, скартарыят — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самаіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03; прыёмны тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52. http://www.zviazda.by; www.zviazda.by/ru/main (новая версія, якая тэаціруецца) e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адазьянец за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным падпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.840 Індэкс 63850. Зак. № 2297. Нумар падпіскі — ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Генадзь ІВАНОЎ, дырэктар ААТ «Беларускабель»:

«НАШ КАЛЕКТЫЎ ІМКНЕЦЦА МАКСІМАЛЬНА ЗАДАВОЛІЦЬ ПАТРЭБНАСЦІ ШМАТЛІКІХ КЛІЕНТАЎ»

— Генадзь Сцяпанавіч, у будучым годзе вашаму прадпрыемству спойніцца паўвека, і мы ведаем, што ў свой час яно мела даволі высокую рэпутацыю ў Савецкім Саюзе. Ведаем і тое, што быў у яго нялёгі перыяд. Чым завод з'яўляецца цяпер? Як з вышні сьвінняга дня вы можаце правесці параўнанні?

— Заканамерна пытанні для пачатку размовы, і адказ на іх, мяркую, трэба пачаць з таго, што бурнае развіццё ва ўсім свеце рэлектронікі, сродкаў камунікацыі і звязаных з імі шэрагу прамысловых галін, у прыватнасці, кабельнай, і выклікала будучыню прадпрыемства. Яно было ўзведзена за адзін год. Ужо з самага пачатку працоўнай біяграфіі завода асноўнай задачай калектыву сталі клопаты аб пашырэнні асартыменту прадукцыі, нарошчванні вытворчасці. Забавою наперад скажу, што калі спачатку завод меў у сабе намесніка дырэктара па маркетынгу, намеснік дырэктара па маркетынгу і збытку, то потым дамылі гэты пералік да старту прадукцыі.

На практычна магутнасці «Мазыркабель» выйшаў у 1964 годзе, асноўны выпуск установачнага проваду, сілавых і кантрольных кабелю, кабелю мясцовай сувязі. Чарговым задачай калектыву выканану ў 1968 годзе, калі прадукцыя прадпрыемства атрымала міжнароднае прызнанне і пачала пастаўляцца на экспарт. Высока якасць вырабаў і абавязковае выкананне ўсіх умоў заключаных дагавораў і сталі асновай добрай рэпутацыі завода.

Прадпрыемства заваявала пераходны Чырвоны сцяг Міністэрства электратэхнічнай прамысловасці СССР, занясла на Дошку гонару і г.д. Мае папярэдні, былія кіраўнікі завода, стварылі добрую базу для развіцця, забяспечылі належны прафесійны рост работнікаў. У 1973 годзе пачаў будаўніцтва цэха магутнай вытворчасці па выпуску магутнага проваду, пасля ўводу якога завод перажыў другое народжэнне. Яно заключалася ў тым, што былі ўкаранены новыя тэхналогіі, абсталяванне, пашырана асартыменту вырабаў, павялічыўся рост аб'ёмаў. У прыватнасці, быў устаноўлены электронны паскаральнік для абраменьвання ізаляцыі, што істотна палепшыла фізіка-механічныя характарыстыкі проваду і дазволіла паставіць на вытворчасць провад, які выкарыстоўваўся ў авіяцыйнай тэхніцы. На жаль,

Прадстаўляем суразмоўцу

Генадзь Іванов прыйшоў на завод «Мазыркабель» (такую назву прадпрыемства мела раней), у 1970 годзе, працаваў тут спачатку вальчыльшчыкам дроту. Потым працаваў у іншых арганізацыях Мазыры, пры гэтым, пасля заканчэння вышэйшай навучальнай установы, на працягу пяці гадоў займаў пасаду намесніка начальніка Мазырскага ўпраўлення трэста «Гомельтэхмантаж». На «Мазыркабель» вярнуўся ў якасці начальніка аддзела забяспячэння. Быў намеснікам дырэктара па маркетынгу, намеснікам дырэктара па маркетынгу і збытку, на цяперашнім пасадзе — адзіначасна даў.

у сувязі са змяненнем сітуацыі ў краіне пасля 1990 года кабельная прадукцыя для авіяцыйнай прамысловасці, удзельная вага якой у агульным аб'ёме складала 30 працэнтаў, аказалася незапатрабаванай. Змяненне сітуацыі пасля 1990 года прывяло таксама і да таго, што ўся навука на нашай галіне засталася ў Расіі (у Маскве і Санкт-Пецярбургу), і сёння не даводзіцца гаварыць аб тым, што мы атрымліваем адтуль нейкую дапамогу ў распрацоўцы новых вырабаў, закупкі абсталявання.

Намеснікам дырэктара кожны год паліўнаецца новымі маркіма кабельных вырабаў і тавараў народнага спажывання. Мы паспяхова ўдзельнічаем у конкурсах Міністэрства прамысловасці на лепшыя вырабы, два гады запар займалі трэцяе прызавае месца ў найменшай «Прэмія якасці». Па пытанні паліўнаецца якасці ў цесным кантакце працуем са спажыўцамі прадукцыі і пастаўшчыкамі сыравіны і матэрыялаў. На прадпрыемстве распрацавана і дзейнічае палітыка ў галіне якасці, якая абавязкова для выканання для кожнага

— Калі ўгадаць адрасы адпраўкі вашых тавараў спажыўцам, як яны будуць выглядаць?

— 36 працэнтаў аб'ёмаў прадукцыі — пастаўка па рэспубліцы. Усё астатняе — на экспарт у блізкае і далёкае замежжа. Самыя вялікія заказы атрымліваем з Расійскай Федэрацыі, дзе ў нас маецца дылерская сетка. Працуем таксама з Балгарыяй, рэспублікамі Сярэдняй Азіі, Егіптам, завязалі гандлёвыя адносіны з Грузіяй і Арменіяй і г.д.

Хачу сказаць, што нарастаючая канкурэнцыя абавязвае нас выпускаць толькі якасцясную прадукцыю, займацца асваеннем новых яе відаў, што і дазваляе нам выходзіць на сусветны рынак.

— Відавочна, што добрай якасці садзейнічае і належная тэхнічная аснашчэнасць завода, пастаянная мадэрнізацыя яго вытворчасці? Старшыня прафсаюза камітэта Мікалай Чурлы пазнаёміў нас з работай цэхаў, дзе мы бачылі шмат новага і цікавага. Ураўні, напрыклад, такай факт. Трохтонная бухта меднай кантэйнера дыяметрам 8 міліметраў, паступаючы на вальчыльня машыны, ператвараецца

у вытворчасці кабелю, пачынаючы ад работчыка і заканчваючы кіраўніком. — Відавочна, што добрай якасці садзейнічае і належная тэхнічная аснашчэнасць завода, пастаянная мадэрнізацыя яго вытворчасці? Старшыня прафсаюза камітэта Мікалай Чурлы пазнаёміў нас з работай цэхаў, дзе мы бачылі шмат новага і цікавага. Ураўні, напрыклад, такай факт. Трохтонная бухта меднай кантэйнера дыяметрам 8 міліметраў, паступаючы на вальчыльня машыны, ператвараецца

— Сёння ААТ «Беларускабель» — сучаснае прадпрыемства?

— Безумоўна. Гэта сапраўды сучаснае прадпрыемства, якое мае абсталяванне для вырабу тэрмаізаляцыйнаўстойлівых і цэлюстойлівых провадоў, сілавых і кантрольных кабелю, кабелю сельскай зонавай і гарадской сувязі, кабелю радыёчастотнасці, а таксама провадоў рознага спецыяльнага прызначэння. Наша прадукцыя выкарыстоўваецца ў такіх галінах гаспадарання, як радыёэлектроніка, будаўніцтва, авіяцыйная тэхніка, прыборабудуальніцтва, сувязь, тэлекамунікацыі і электратэхніка. Словам, яна добра затрабаваная.

Мы працуем з такімі вядомымі прадпрыемствамі, як «Гарызонт», «Віцебск», «Атлант» і іншымі, выконваем вялікі аб'ём паслуг па кабельных сувязях розных мадыфікацыяў «Белтэлкаму» і «Растэлкаму». Дарчы, нядаўна мы выйгралі тэндэр на 18 мільярд рублёў у нямецкай канцэрннай барацьбе з расійскімі і ўкраінскімі кабельнымі кампаніямі і рэспубліканскімі прадпрыемствамі, аналагічнымі нашаму (у Гомелі і Шучыне), на пастаўку адпаведнай прадукцыі і аказанне паслуг па выкананні для кожнага

значны эканамічны эффект. Таксама мадэрнізавалі электронны паскаральнік, з дапамогай якога абраменьваюцца электронамі кабельная ізаляцыя (для забяспячэння яе трываласці і большай надзейнасці), — на ім з'явілася новае праграмнае забяспячэнне. Дарчы, на прадпрыемстве такі паскаральнік — не адзін, што дазваляе прпуская праз такую аперашыю ўсю кабельную прадукцыю, якая выкарыстоўваецца ў авіяцыйнай тэхніцы.

На гэты год наміцці ўкаранены тэхналогіі па паверхневому афарбоўванні ізаляцыі провадоў, на што

3 палітыкі прадпрыемства ў галіне якасці

Кіраўнікі падраздзяленняў павінны дакладна і зразумела ставіць перад падначаленымі задачы і патрабаванні, кантраляваць правільнасць і свесчасовасць іх выканання, тым самым дабіваючы ўдзелу ўсіх работнікаў у павышэнні якасці выконваемых работ. Кіраўніцтва арганізацыі абавязваецца заахвочваць супрацоўнікаў за ўклад у стварэнне прадукцыі высокай якасці, падтрыманне і ўдасканаленне сістэмы менеджменту якасці. ААТ «Беларускабель» мае сертыфікат адпаведнасці сістэмы менеджменту якасці на адпаведнасць міжнародным стандартам ISO 9001:2000

заводу кожны год паліўнаецца новымі маркіма кабельных вырабаў і тавараў народнага спажывання. Мы паспяхова ўдзельнічаем у конкурсах Міністэрства прамысловасці на лепшыя вырабы, два гады запар займалі трэцяе прызавае месца ў найменшай «Прэмія якасці». Па пытанні паліўнаецца якасці ў цесным кантакце працуем са спажыўцамі прадукцыі і пастаўшчыкамі сыравіны і матэрыялаў. На прадпрыемстве распрацавана і дзейнічае палітыка ў галіне якасці, якая абавязкова для выканання для кожнага

заводу кожны год паліўнаецца новымі маркіма кабельных вырабаў і тавараў народнага спажывання. Мы паспяхова ўдзельнічаем у конкурсах Міністэрства прамысловасці на лепшыя вырабы, два гады запар займалі трэцяе прызавае месца ў найменшай «Прэмія якасці». Па пытанні паліўнаецца якасці ў цесным кантакце працуем са спажыўцамі прадукцыі і пастаўшчыкамі сыравіны і матэрыялаў. На прадпрыемстве распрацавана і дзейнічае палітыка ў галіне якасці, якая абавязкова для выканання для кожнага

Насустрач Пекіну. Да пачатку XXIX летніх Алімпійскіх гульні у Пекіне застаецца 100 дзён. Спецвыпуск № 4 газеты «Звязда» і Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь.

Хутчэй, вышэй, мацней... Беларускія спартсмены рыхтуюцца да летняга Алімпіяды і зарабляюць ліцэнзіі. На сёння іх 163 з 19 відах спорту. НЕ ПСАВАЦЬ ІМІДЖ СПАРТСМЕНАЎ. Прадстаўнікі 205 НАК выказалі супраць выкарыстання Алімпіяды, імяў і імянаў атлетаў у палітычных гульніх.

Пекінская «капуста». Гэтымі днямі Алімпійскі агонь пасля «падарожжа» па ўсіх кантынентах планеты прыбыў у Паўночную Карэю. Упершыню ў алімпійскай гісторыі галоўны алімпійскі сімвал — агонь, з'явіўся на вуліцах сталіцы Паўночнай Карэі. У Пхеньяне адбыўся 18-ы па ліку этап сусветнай эстафеты.

Беларускія алімпійцы — нашчадкам. Гэтымі ж днямі беларускія алімпійцы прынялі актыўны ўдзел у заклалі алімпійскай алеі. Гэта адбылося на суботніку ў спартыўна-алімпійскім комплексе «Алімпійскі». Галоўнымі дзеючымі асобамі ўказанага мерапрыемства сталі алімпійскія чэмпіёны цяжкаатлет Валерый Шарый і гімнастка Антаніна Кошаль.

Генадзь АЛЯКСЕЕНКА, першы віцэ-прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь: «ПАДРЫХТОўКА БЕЛАРУСКІХ АЛІМПІЙЦАЎ ДА СТАРТАЎ У ПЕКІНЕ ІДЗЕ ПА ПЛАНУ». Зусім няшмат часу застаецца, калі ў кітайскай сталіцы ўспыне Алімпійскі агонь — сёння роўна 100 дзён да пачатку XIX летніх Алімпійскіх гульні ў Пекіне.

Кітайскі спорт — Беларусі каму. Учора ў сценах Музея алімпійскай славы адкрылася выстава спартыўных фатаграфій Кітайскай Народнай Рэспублікі. Удзельнікамі ўрачыстасцяў з гэтай нагоды сталі першы віцэ-прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Генадзь АЛЯКСЕЕНКА, міністр спорту і турызму РБ Аляксандр ГРЫГАРАЎ, прадстаўнікі і супрацоўнікі Пасольства КНР у Рэспубліцы Беларусь.

Аўтаадакчыць. ПРАВІЛЬНЫ АВАРЫЙНЫ ЗНАК. Чув, што апошнім часам пры праходжанні тэхнагляду супрацоўнікі станцыі дыягнастыкі пачалі звяртаць пільную ўвагу на знак аварыйнага прыпынку. Некаторыя аўтаматары не маглі прайсці гэтую працэдуру толькі з-за таго, што памынены знак у іх не адпавядаў існуючаму стандарту.

Аўтанавітка. СИСТЭМА «САМАПАРКОўКІ». Кампанія Volkswagen дзямі прэзентавала новую сістэму, якая самастойна паркуе аўтамабіль. Вадзіцелю дастаткова паставіць рычаг аўтаматычнай каробкі перадачу ў становішча «Р», з дапамогай навігацыйнага абсталявання выбарчы зручнае месца для стаянкі і націснуць на пульт кіравання кнопку «Пуск».